

HUKUK FAKÜLTESİ

Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi

Yıldırım Beyazıt Law Review

“Prof. Dr. M. Fatih UŞAN'a Dekanlıkta 10.
Yıl Anısına Teşekkür Armağani”

YBHD • 2022/2

*“Hukukun
üstünlüğünü
özümsemiş,
hakkanîyetli ve
adaletli hukukçular
yetiştirmek
hedefiyle...”*

Prof. Dr. M. Fatih UŞAN

Prof. Dr. M. Fatih UŞAN

AYBÜ Hukuk Fakültesi Kurucu Dekanı

07.04.2011 – 28.05.2021

ANI YAZILARI

YILDIRIM BEYAZIT HUKUK DERGİSİ (YBHD)
Yıldırım Beyazıt Law Review (YBLR)

ANI YAZILARI / MEMOIRS

Sevgili Prof. Dr. M. Fatih Uşan'a

Prof. Dr. Haluk Hadi SÜMER 1

Fatih Uşan Hoca

Prof. Dr. Metin DOĞAN 4

Hukuk Başlangıcına Dair

Prof. Dr. Hayri BOZGEYİK 7

Sevgili Kardeşim Fatih Uşan

Prof. Dr. Bahtiyar AKYILMAZ 13

Fatih Abi

Prof. Dr. Cemil KAYA 17

Kıymetli Hocam Prof. Dr. M. Fatih Uşan

Doç. Dr. F. Ebru GÜNDÜZ 22

Ülen, Biz Varken Misafirhanede Kalınır Mı?

Doç. Dr. Akın ÜNAL 23

Hedef ve Merhamet Sahibi Bir Yönetici: Prof. Dr. M. Fatih Uşan

Doç. Dr. Ahmet KILINÇ 25

Fatih Uşan, The Visionary

Dr. Öğr. Üyesi Alvin Joel SANTOS GARCIA 28

Bu Bir Teşekkür Yazısıdır...

Dr. Öğr. Üyesi Canan ERDOĞAN 30

Sayın Hocam Prof. Dr. M. Fatih Uşan'a

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Burak GÜNDOĞDU 32

Bu Bir Bayrak Yarışı

Öğr. Gör. Dr. Samet TATAR 34

Hocam Prof. Dr. Muhammed Fatih Uşan'la Geçen 10 Yıl Anısına

Arş. Gör. Onur Musab KARAKAŞ 36

Fatih Hocama Teşekkürlerimle

Arş. Gör. M. Zahid YENER 38

SEVGİLİ PROF. DR. M. FATİH UŞAN'A

Prof. Dr. Haluk Hadi SÜMER*

Sevgili Fatih ile uzun yıllar birlikte çalıştık ve bugün onun adına çıkacak bir armağan için yazı yazıyor olmak nedeniyle ayrı bir heyecan yaşıyorum. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden birincilik ile mezun olan Fatih ile tanıştığımızda Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalında Araştırma Görevlisi idi. Yüksek lisans yapmak üzere Selçuk Üniversitesine görevlendirildiğinde, ben Konya Personel Okulunda Yedek Subay öğrencisiydim. İzinli olduğum bir hafta sonu kendisi ile tanışmıştık. Konya Personel Okulundaki dört aylık okul döneminden sonra Ankara Kara Kuvvetleri Komutanlığında askerliğime devam ettim. Bu süreçte Ankara'da beni ziyaret etmesini hiçbir zaman unutmadım.

Sonraki yıllarda Fatih'in Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi kadrosuna katılmasından mutluluk duydum. Akademik kariyerim boyunca ilk tecrübelerimin birçoğunu kendisi ile yaşadım. Henüz yeni bir Yardımcı Doçent olarak yönettiğim ilk yüksek lisans tezi Fatih'in "Çıraklık Sözleşmesi" adlı tezidir. Bu teze en az Fatih kadar emek sarf ettiğimi düşünüyorum. Savunmasında ise Fatih kadar heyecanlandığımı çok iyi hatırlıyorum.

Yüksek lisansının tamamlanmasından sonra Fatih'in doktora ders döneminde danışmanlığını üstlendim. Doktora Yeterliliğini tamamladıktan sonra kendisinin bir Profesör büyüğümüzle tezini yazmasının onun için daha uygun olacağını düşünerek Sayın Prof. Dr. Adnan TUĞ Hocamıza teklif götürdük. Kendisi de memnuniyetle Fatih'in danışmanlığı kabul etti. Artık Fatih'in danışmanı resmi olarak Adnan Hoca idi ancak biz yine kendisiyle çalışmayı sürdürdük. Adnan Hocamız da teze önemli katkılar sağladı. Fatih'in tezini başarı ile savunduğu jüride de yerimi aldım.

* Prof. Dr., Selçuk Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ABD Öğretim Üyesi.

Fatih'in akademik kariyerinde sadece doçentlik jürisinde bulunamadım. Bunun dışında Selçuk Üniversitesi ve Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitelerinde profesörlük kadrolarına atanma jürilerinde de büyük bir onur ile görev aldım.

Kendisi Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kurucu Dekanlığına ilişkin teklif aldığıında, büyük bir nezaketle iznimi istemiştir. Üstlendiği bu zor görevde büyük başarılarla imza atmıştır. Gerçekten bir Fakültede Dekanlık yapmak zordur, kurucu Dekan olmak ise daha zordur. Henüz kadrosu ve binası bile olmayan bir fakülteyi bugün bulunduğu bu noktaya getirmek büyük bir özveridir. Bu süreçte özel yaşamından, akademik çalışmalarından ve ailesinden fedakârlık yapmış olmasaydı, AYBÜ Hukuk Fakültesi bugün bu gelişimi gösteremezdi.

Fatih öncelikle iyi bir hukukçudur. Eserleri ile de iyi bir iş hukukçusu olduğunu ortaya koymuştur. Yaptığı çalışmaların tamamı titizlikle kaleme alınmış ve özgün niteliktedir. Lisans dersleri, öğrencileri tarafından ilgi takdir ve saygı ile takip edilen Fatih, lisansüstü eğitimler ile de birçok genç değerli öğretim üyesinin yetişmesine büyük katkılar sağlamıştır. Fatih'in daha uzun yıllar boyunca hem akademik çalışmalarında hem de genç hukukçuların yetiştirilmesinde aynı başarıyı sürdüreceğinden eminim.

Tüm bunların yanında Fatih çok yönlü idari görevlerde bulunmuş ve bu görevlerini son derece başarılı şekilde yerine getirmiştir. Bunlar arasında; Kamu Görevlileri Etik Kurulu Üyeliği, Üniversitelerarası Kurul Mevzuat komisyonu Başkanlığı, Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Üyeliği, Yüksek Hakem Kurulu Üyeliği, Adalet Akademisi Genel Kurul ve Yönetim Kurulu Üyeliği, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektör Yardımcılığı ve yukarıda da bahsettiğim gibi Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde on yıl süre ile başarılı Dekanlık görevi sayılabilir. İdari görevlerini yürüttüğü kurumların çalışanları tarafından her zaman sevgi ve saygı ile anılmıştır.

Selçuk Üniversitesinde çalıştığımız uzun yıllar boyunca kendisine duyduğum güven hiçbir şekilde sarsılmamıştır. Saygılı, dürüst, disiplinli, objektif ve adaletli kişiliğinden hiç taviz vermemiştir. Karşılıklı sevgi ve saygıya dayalı olarak uzun yıllar aynı kürsüde birlikteliği sürdürmek bizim için bir

ayrıcalıktı. Şair Bâki'nin ifadesiyle Fatih “kubbede hoş bir sadâ” bıraktı. Bu sadâ halen kulaklarımızda çınlamaktadır.

Son söz olarak Sevgili Fatih, iyi bir eş, iyi bir baba, iyi bir akademisyen, iyi bir yönetici ve her şeyden önce iyi bir insan oldu. Yolu ve bahtı hep açık olsun.

FATİH UŞAN HOCA

Prof. Dr. Metin DOĞAN*

Biz Fatih hocayla üniversite (AYBÜ) kurulmadan önce tanışmıyorduk.

Rektör olarak atamam yapıldıktan sonra kuruluştaki mevcut olan yedi fakülteyi birisi olan Hukuk Fakültesi için dekan adayları belirlemek için çalışmaya başladık. Bu adaylar içerisinde bize önerilen kişiler içerisinde Fatih Uşan Hocanın da adı vardı. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olmuş ve o dönemde Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalında görev yapan genç ve başarılı bir Profesör olarak bana önerilmişti.

İlk görüşmemizde ve CV'sini incelediğimde Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini dönem birincisi olarak bitirdiğini anladım.

Zaten çalışkan ve başarılı bir akademisyen olduğunu düşünmüştüm. Biraz daha araştırdığımda çalışkan, başarılı ve beşeri ilişkilerinde her zaman olumlu özelliklerinden bahsedilen bir akademisyendi. aradığımız Dekan adayını bulduğuma karar vermiştim. Hukuk Fakültesi Dekanı olarak Sonraki dönemde birlikte çalışmaya başladığımızda, Daha sonraki görüşmelerimizde, çeşitli sebeplerle birincilik konuşması kendisine yaptırılmadığını, o dönemin şartlarında, İmam Hatip Lisesi mezunu olduğu için böyle bir uygulamaya maruz kaldığını öğrenmiştim.

Gerçekten üniversitenin kuruluş döneminde şevkle ve heyecanla AYBÜ Hukuk Fakültesinin kurulmasında görev aldı.

Bütün Fakültelerimiz içerisinde, bütün personeli bir arada tutmayı başarabilen hepsiyle diyalog içerisinde olan bir Dekan profili çizmekteydi. Akademisyeninden diğer çalışanlara kadar, her bir personelinin herhangi bir sorunu hakkında her zaman bilgi sahibi olan onların dertleri ile ilgilenen, problemlerini çözmeye çalışan bir dekan olarak çalışmıştır.

* Prof. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Kurucu Rektörü.

Belli aralıklarla yaptığı, Fakültesine ait sosyal etkinlik toplantılarında, birkaç kutlama konusunu da bir araya getirmeyi, her zaman başarmıştır.

Özellikle akademik yükselmesi olan öğretim üyelerinin kutlamasını veya evlenen, çocuk sahibi olan personelinin de mutluluğunu tüm fakülte ile paylaşmayı ve paylaştırmayı da her zaman başarmıştır. Ben de zevkle bu toplantıların pek çoğuna katılma imkânı buldum. Böylelikle bütün personelinin, çalışanların, fakültede görev yapanların yüreklerine de dokunduğuna her zaman şahit oldum. Bir yöneticiden ziyade lider olarak AYBÜ Hukuk Fakültesini bayrağı devrettiği güne kadar, sıfırdan alıp heyecanından bir nebze bile kaybetmeden bugünlere getirmiştir.

Bunların yanı sıra düzenlemiş olduğu, çok sayıdaki Kaliteli Akademik çalışmalar ile, çıkardığı dergilerle, AYBÜ Hukuk Fakültesinin her zaman ülkemizin önde gelen hukuk fakültelerinden birisi olmasına gayret etmiş ve bunu da başarmıştır. Çok mütevazı imkanlarla ulusal ve zaman zamanda uluslararası ölçekte önemli akademik toplantılar düzenleyerek, üniversitemizin adını pek çok mecrada duyurmayı da başarmıştır.

Fakültesinde yaptığı ister sosyal; ister akademik her türlü organizasyonda rektör olarak mutlaka beni de de davet ettiği için, iş öyle bir noktaya geldi ki, ben de kendimi bir Hukuk Fakültesi Öğretim üyesi gibi hissetmeye başlamıştım.

Bu faaliyetlerin yanı sıra özellikle bahsetmeden geçemeyeceğim bir husus ise, üniversitemizin ilk kuruluş dönemindeki zor zamanlarımızda zorluklardan yılmamış ve bana her zaman en yakın desteği vermiştir.

Öyle ki okulun açılmasına birkaç gün kalmasına rağmen, halen dersliklerimizin olmadığı, yollarımızın yapılmadığı, binalarımızın olmadığı zamanlar oldu. Fatih Hoca ve seferinde şöyle söylemişti “ben fakültemin iyi bir fakülte olması için, iyi bir fiziki imkânın olması için seher vakitleri dua ediyorum” demişti. Bu sözü beni çok etkilemişti.

Gerçekten de Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin kuruluşu döneminde, böyle bir maddi ve manevi ortam vardı. Yaptığımız işleri bir iş ya da meslek olarak yapmaktan ziyade; İbadet aşkıyla yaparak kuruluş döneminin her türlü zorluğunu yenmiştik.

Daha sonra Fatih Hoca ile hem Fakülte Dekanı, hem Konservatuvar Müdürü, hem Projeler Ofisi Sorumlusu, hem de Rektör Yardımcısı olarak birlikte uzun yıllar görev yaptık. Mesai arkadaşlığımız, zaman içerisinde derin bir kardeşlik ve dostluğa dönüşmüştür.

On yıla yakın süre, belki de on yılı aşan dekanlık süresi içerisinde, her zaman birinci önceliği Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi olmuştur. Fakültenin bugünlere gelmesinde gerçekten en büyük emeği heyecanı çabayı sarf eden kişidir.

Üniversite için çalışmalarımızda her zaman yanımda olmuştur.

Dolayısı ile sadece Hukuk Fakültesi için değil; aynı zamanda rektör yardımcısı olarak, özellikle de Türk Musikisi Konservatuarı gibi, başka birimlerin kuruluşunda doğrudan sorumlu olarak, gelişmelerinde ciddi pay sahibi oldu.

Üniversitenin kuruluşundan benim görevden ayrıldığı zamana kadar, her zaman, her konuda yapmış olduğumuz çalışmalara destek oldu, güç verdi bu yüzden kendisine ayrıca teşekkür etmek istiyorum. Heyecanıyla, çalışkanlığıyla üniversitemizin bugünlere gelmesindeki temel taşların en önemlilerinden birisidir. Kendisiyle daha önceden hiç tanışmıyor olmamıza rağmen, ortak ideallerimiz için birlikte mücadele ettik. Yöneticilik görevinden ayrıldıktan sonra da çok güzel bir dostluk ve arkadaşlık ilişkimiz oldu ve bu halen devam etmektedir.

Rabbim ömür boyu iyi dostlardan bizleri ayırmasın.

Fatih Hocamızın, ömrü de bahtı da açık olsun. Rabbim emeklerini kabul etsin, her iki cihanda da başarılı kılsın...

HUKUK BAŞLANGICINA DAİR

Prof. Dr. Hayri BOZGEYİK*

*“Evet! Görmemiştir bu âlemde göz
Şu "el-hakku ya'lü"^{**} kadar doğru söz!”*

Mehmed Akif Ersoy, Safahat

Fakültemizin ilk yıllarında Hukuk Başlangıcı dersine ben girecektim. O zamana kadar maddi hukuka dair birçok derse girmiştım ama bir hukuk fakültesinde Hukuk Başlangıcı tecrübem hiç olmamıştı. Başlangıçta düşüncem, bu dersin benim için sıradan bir şey olacağı oldu. Gerçekten, böyle bir dersin, hukuk fakültesi programında ne işi olabilirdi? Zaten her hukuk öğrencisi dört yıl boyunca bütün hukuk derslerini alıyordu.

Dersler yaklaşınca kütüphanemde bulunan, bazılarının kapağını henüz açmadığım, eski ve yeni bazı Hukuk Başlangıcı kitaplarını elime aldım. Çoğunun planı ve içeriği birbirine benziyordu. Konu “basit” ve “sıradan” olduğu için fazla hazırlık yapmaya gerek yoktu.

Bütün hukuk başlangıcı kitapları neredeyse şu sorular ve bunlara verilmiş cevaplarla başlıyordu: “Hukuk nedir”? “Hak kavramının çoğulu”. Güzel. “Hak nedir”? “Kişilere hukuk düzeni tarafından tanınan yetkiler”. Bu da güzel. Ama insan, toplum, düzen, toplumsal düzen kuralları, din, ahlâk, örf adet ve hukuk kuralları, kural koyma, bunlar arasındaki ilişki vb. şeklinde kavram ve sorular peş peşe geldikçe, hukuk başlangıcında kitaplara yansıyandan daha fazla bir derinlik olduğunu fark etmeye başladım. Bazı çalışmaların ahlak kurallarını oldukça yüzeysel açıkladığını, din kuralları konusunda ise yetersiz kaldığını gördüm.

Kitapları biraz inceleyip kapaklarını kapattıktan sonra içimdeki rahatlık yerini endişeye bırakmaya başladı. Hukuk başlangıcı aslında, kolay olduğunu

* Prof. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Dekanı.

** Tamamı: “El hakku ya'lü ve lâ yu'lâ aleyh”. Türkçesi: “Hak üstündür, ondan daha üstün bir şey yoktur”.

sandığımız, ama soru işaretleri ile dolu, genellikle yüzeysel ele alınan ama hukuk eğitiminin temeli idi. Adı ne olursa olsun, öğrenciye, hukuk eğitimine başlamadan, hukukun temeline dair bir ders verilmesi gerekiyordu.

İlk derse geçip, kurucu dekanımız Prof. Dr. Muhammed Fatih Uşan'ın öğrenciye ders verecek bir yer bulmaya yönelik çırpınıları sonunda kısmetimize düşen, fakültemizin eski bir apartmandan bozma küçük sınıfını doldurmuş, gözleri çakmaktaşı gibi parlayan ilk dönem öğrencileriyle yüz yüze geldiğimde durumun ciddiyeti kendini daha çok belli etmeye başladı. Hepsi de üniversiteyi yüksek puanlarla kazanmış, yabancı dil hazırlık eğitimini tamamlamış, memleketin hukuk kadrolarında yer almaya namzet gençlerdi. Afilliydiler, bilgiliydiler, donanımlıydılar. Bir yandan akıllı cihazlarda on parmak yazarken, diğer yandan hem dersi dinliyor hem de arkadaşlarıyla sohbet edebiliyorlardı! Fakat diğer dersler gibi hukuk başlangıcı ile de ilk defa karşılaşıyorlar, daha önce hiç duymadıkları kavramlarla henüz tanışıyorlardı.

Kısa bir tanışmadan sonra derse geçtiğimizde sınıfı bir sessizlik kapladı. Bir şeyin ne olmadığını anlatmak bazen ne olduğunu anlamak kadar önemli, hatta ondan daha zor derler. Onlara ilk anlatmaya çalıştığım şey, hukukun mekanik bir şey olmadığı oldu. Hukukçuluk bir şeyi alıp satmak veya basit bir görevi yerine getirmek gibi değil; adalet ve hakkaniyeti hazmetmek, onunla bütünleşmek, onu benliğinde yaşamak ve her an hissetmek gibi bir şeydi. Hukuk sistemini bir makine örneği ile anlatmayı denedim. Bir mekanizma ancak ona uygun kurallar ile çalışabilirdi. Mesela, bir motor, ancak onun için belirlenmiş çalışma şartlarında ve uygun bir yakıtla çalışabilirdi. Mesela “kural” dediğimiz şey, aslında sonradan belirlenen ve konulan değil, ilişkin olduğu şey henüz var olmadan olması gereken, örneğin makine henüz çalıştırılmadan, hatta yapılmadan önce belli olan işleyiş esaslarından ibaretti. Bu nedenle, bir hukuk kuralı da aslında düzenlediği konu ile ilgili zaten mevcut olan denge unsurları ile uyumlu olduğu, insanın, insan, eşya ve toplumla ilişkilerini düzenleyen kurallar da ancak bu ilişkilerin özüne uygun ölçüde başarılı olabilirdi. Bu yüzden hukukun temelinde insanı, toplumu ve insan ilişkilerini tanımanın önemli bir yeri vardı.

Bir de hukukçuluğun sadece bir fakülteyi kazanan ve bitirenler için değil, herkes için ne kadar önemli olduğunu anlatmaya çalıştım. Çünkü herkes çeşitli

şekillerde bazı hak veya haklar üzerine karar vermekte, kural koymakta veya hakkını aramakta idi. Hayatta sahip olduğumuz bütün kimlikler bizi farklı hukuklarla tanıştırtıyor veya onlarla karşı karşıya getiriyordu. Ailede annemiz, babamız, eşimiz, çocuklarımız, mahallede komşularımız, çarşı pazarda alışveriş yaptığımız kimseler, işyerimizde çalışanlarımız, işverenlerimiz, çalışma arkadaşlarımız, mal ve hizmet temin ettiğimiz veya sunduğumuz kesimler; müşterilerimiz, tedarikçilerimiz, hatta öğrencilerimiz, öğretmenlerimiz, müvekkillerimiz, davasına baktığımız taraflar, bir toplu taşıma vasıtası, bir kurumdaki işlem bekleme sırası veya bir arabalı vapur sırasında hasbelkader yan yana veya peş peşe geldiğimiz kimseler, çeşitli şekillerde bize bağlı olarak çalışanlar, aynı şehri, aynı ülkeyi, aynı dünyayı paylaştığımız herkes. Bunların hepsine karşı hak ve sorumluluklarımız vardı.

Semt pazarındaki satıcılar gibi küçük esnaftan, hatta sokaktaki seyyar satıcıdan bir şey alırken bazılarının haksızlıktan sakınarak kendi zararlarına ağır tarttıklarına çok şahit olmuştum. Bir yaz seyahatimde yol boyunda bahçesinde yetiştirdiği meyveleri satan bir köylüden bir şeyler aldım. Verdiğim para tarttığı meyvenin fiyatından çok az fazla idi. Bir tane küçük bir şey eklese terazi dengeye gelecekti. “Önemli değil” dememe aldırmadan, “hak geçmesin” diye iki elini doldurarak mesuliyeti kendi üzerinden attı ve vermesi gerekenden fazlasını verdi. Bunun, kaynağını “tarttığımız zaman ağır tartın” Hadisinde bulan, aslında kökeni inanç ve kültürümüzde yer alan bir ticari gelenek olduğunu, hatta ceza hukukunun meşhur “şüpheden sanık yararlanır” kuralının temelinde, şüpheli hallerde sanığı ceza almaktan kurtarma yaklaşımının değil, hüküm vereni suçun işlendiğinden emin olmadığı hallerde masum birine ceza vererek haksızlığa düşmekten sakındırmanın, onun da aslında yine “hâkimin afa yanılması, cezalandırmada yanılmasından daha hayırlıdır” Hadisinin yer aldığını (Erturhan, Sabri, *İslâm Hukukunda Şüpheden Sanığın Yararlanması İlkesi, In Dubio Pre Reo, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2002, Cilt 6, Sayı 2, 179 – 206*) öğrendiğimde hayretim daha da arttı.

İyi bir inşaat ancak sağlam bir zemin üzerinde yükselebilir. Temel ve proje de önemlidir. Malzeme ve uygulama kalitesini ve başka şeyleri de buna eklemek mümkündür. Bunların hiçbirinde görüntü ve gösteriş yoktur. Zemini, projeyi, temeli, betonu, demiri vb. kimse görmez. Çoğu kimsenin onların

varlığından ve mahiyetinden haberi bile yoktur. Hukuk Başlangıcının bunlara benzediğini düşündüm. İnsanlık tarihinin adeta deprem bölgesi olan yaşadığımız zamanda başta adalet, hakkaniyet ve sair yüksek insani değerlerin, başkalarından çok bizzat hukukçular için ne kadar hayati ve gerekli olduğu açıktır. Pozitif hukuka dair dersler, hukuk binamızın göze çarpan bölümlerine veya işlevlerine benzetilebilir. Bunların sağlam bir temel üzerine inşa edilmesi gerekir. Uygun olmayan bir zeminde, kötü bir proje ile, çürük malzemelerle, temelsiz yükselen bir binanın dış cephesi altınla kaplansa, duvarlarına en değerli tablolar, diplomalar, sertifikalar, belgeler asılsa neye yarar.

İmam-ı Âzam, yaşadığı zamandan bugüne sayısız insanın hayatında derin izler bırakan bir hukukçudur. Herkesin bildiği en önemli eserine *El-Fıkhu'l Ekber*, yani “*En Büyük Fıkıh*” / “*En Büyük Hukuk*” adını vermesi, yani yapının temeline benzeyen iman, itikat ve insanı insan yapan değerlere, dış cephesine benzeyen *ibadat (ibadetler)* ve *muamelat (hukuki işlemler)* gibi hayata yansıyan boyutundan daha ziyade önem atfetmesi oldukça dikkat çekicidir. Zira temel sağlam olmadığı, yani bu toplumu oluşturanlar olarak her birimizde, adalet ve hakkaniyet, bunun da temelinde insanı insan yapan değerler ve güzel ahlak gibi seciyeler bulunmadığı sürece, bütün çabalarımız çürük binaların süslenmesinden ibaret kalacaktır. Bu alt yapıyı hangi yol ve yöntemle olursa olsun bir şekilde tesis ve tahkim etmek zorundayız. Aksi halde hukuka ve dolayısıyla topluma ve insanlığa hukukçuların vereceği zarar, başkasının vereceği zararlar ile kıyaslanamayacak ölçüde büyük olacaktır.

Belki de işe hukukun tanımından başlamamız gerekiyor. Zira bizim, hepimizin hukuk algısı “haklar” üzerine kurulu. Zira hepimiz, insanlar, eşya ve topluma karşı olan, hayattaki neredeyse bütün ilişkimizde, payımıza düşen ödev ve sorumluluklardan ziyade, haklarımıza odaklanıyoruz. Oysa hukuk, haklar rejimi olmaktan çok, bir mesuliyetler rejimidir (*Yusuf Kaplan, Hukukun Vicdanı, Vicdanın Hukuku, Yeni Şafak, 18.2.2022*).

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçerken kaybettiğimiz ve yerine yenisini koyamadığımız değerlerden birisi de hukukun temeli diyebileceğimiz *usûl-ü fıkhıtır* (*Songur, Haluk, Fıkıh Usûlü Dersinin Kaldırılması Bağlamında Darülfünundan Cumhuriyete Hukuk Eğitim Müfredatı Üzerine, S.D.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi C.3, S.1, Yıl 2013, s.15*). Hukuk tarihi çalışanlar, insanlık tarihi

boyunca, günümüzde ticaret, borçlar, ceza ve iş hukuku gibi adlarla anılan, İslam hukuku literatüründe *füru-u fikh*, yani hukukun konu edindiği meseleler veya günümüz pozitif hukukçuların aşına olduğu kavramla “maddi hukuk” alanında birçok kaynak ve düzenleme bulunduğunu, hukuk bilimi, metodolojisi ve usulüne dair bir esere ise rastlanmadığını, usûl-ü fikh, yani hukukun aslı, usûlü, kökü ve yöntemi hakkında ilk eser verenin *er-Risale* adlı eseriyle *İmam Şâfi* (vefatı: 204 Hicri / 820 Miladi) olduğunu nakletmektedir (Songur, s.25; Şaban, *Zekiyüddin - çev. Dönmez, İ. Kâfi, İslâm Hukuk İlminin Esasları, Ankara 2019, s.40*). Tarihi gelişim süreci içinde *usul-ü fikhin* istikrar kazanmasını, *füru-u fikhin*, yaklaşık iki buçuk asırlık bir gelişim sürecini müteakip, hukukun meselelerine dair uygulama olgunlaşıp şekillendikten ve ekoller haline geldikten sonra gerçekleştiği nakledilmektedir (Köse, *Saffet, İslam Hukukuna Giriş, 3. Baskı, İstanbul 2013, s.159*). Bu nedenle *usûl*, aynı kavramı yerine kullandığımız *procédure*’den çok daha fazlasını ifade eden bir kavram olup hukuk eğitiminin vazgeçilmezidir. İçeriğini doldurabilirsek günümüzde Hukuk Başlangıcı da aynı rolü ifa edebilir.

Meslek hayatımın ilk yıllarında bir hoca tanıdım. Herkes öğrencilerine kalın ders kitapları tavsiye ederken, ülkemiz ve dünyanın en saygın üniversitelerinden diplomalı bu hoca, öğrencilerine kendi el yazısı ile yazdığı, teksir makinesiyle çoğaltılmış kısa ders notları veriyordu. O notların ne kadar öz ve maksada ne kadar uygun olduğunu bilemiyorum. Yaptığı tartışmaya açık olsa da içinde bir doğruluk payı olduğunu sanıyorum. Zira hoca, öze, temel kavramlara ve esaslı noktalara dikkat çekmeye çalışıyordu. Bu nedenle, hukuk başlangıcında, hak ve adaleti dağıtabilmenin özü olan kavram ve ilkeleri, hakkın her şeyden üstün olduğunu, iyi bir hukukçu olmanın yolunun insanı insan yapan değerlerden geçtiğini, içimizdeki vicdan pusulasını takip etmenin önemini hukuk talebeleri, yani iyi bir hukukçu olmaya talip olanlar ve bu amaç için yola çıkanlar ile birlikte konuşmanın, anlamaya çalışmanın, uygulamanın ve birlikte yaşamının daha faydalı olacağını düşünmüştüm.

Bütün hayatında az şeyi, ama hakkıyla öğrenmenin, adalet ve hakkaniyeti kendi kişiliğine ayrılmaz ve ayrıştırılmaz bir şekilde işlemenin, ilk defa aşına olunan bazı kavramları sadece “anlamak” değil, onları özümsemenin,

hazmetmenin, onları maddi ve manevi varlığının bir parçası haline getirmenin, bununla da yetinmeyip, hak ve adaleti omuzlamanın, yüklenmenin, bunlarla mücehhez olmanın, onun için enerji ve nefes tüketmenin değerini ölçmek mümkün olmasa gerektir. Bu nedenle, eğer bir gün yazmaya muvaffak olabilirsem, hukuk başlangıcı için sanırım bu kalın bir kitap değil, bir makale veya kısa bir ders notu olacaktır.

Ülkemizde hukuk fakülteleri bir yılda yaklaşık on beş bin öğrenci kabul etmektedir. Hukuku, adalet ve hakkaniyeti, başka hiç kimse değil, sadece hukukçular bile, sadece iyi bir meslek, sadece parlak bir kariyer veya sadece bir “ekmek kapısı” olarak değil, adalet ve hakkaniyet ölçüsü içinde bir hayat tarzı olarak benimseyip kendi hayatına yansıtabilse ülkemiz ve dünyanın daha yaşanabilir olacağından şüphem yok. Bunu başarabilmek kadar, bu hedefe yaklaşabilmenin, hatta bunu bir hedef olarak önümüze koyabilmenin bile ne kadar önemli olduğu açıktır. Bu durum aynı zamanda hukukta model ihtiyacının ne kadar önemli olduğunu da göstermektedir.

Hasılı, hukuk başlangıcına biraz farklı bir giriş yapmanın iyi olabileceğini düşünmüştüm. Bu düşüncelerimin bir kısmını Fatih hocamızla paylaştım. Ankara’da da olsa, son derece mütevazı şartlar içinde (uzaktan anlaşılması zor olacağından yokluklar içinde demeyeceğim), bir fakültenin sıfırdan nasıl kurulduğunu ve ayağa kaldırıldığını, kısa zaman dilimine çok sayıda başarının nasıl sığdırıldığını görmek isteyenlerin onun dekanlık sürecini incelemesi gerekir. Hukuk fakültelerinde, hukukun esası ve temeli olan hukuk başlangıcına, maddi hukuka dair başlıklarla dolu ders programları arasında daha fazla önem atfedilmesi dileğiyle.

SEVGİLİ KARDEŞİM FATİH UŞAN

Prof. Dr. Bahtiyar AKYILMAZ*

Genel gerekçesinde “*kaynakların etkin bir şekilde kullanılmasını ve fırsat eşitliği ilkesinin gerçekleştirilmesini; kurumların memleket yüzeyinde dengeli dağılımını; öğretim elemanlarımın hizmet gücümünden, istenildiği ve gerektiği gibi yararlanılmasını; ileriye yönelik ve planlara uygun öğretim elemanı ve insan gücü yetiştirilmesini sağlamak amacıyla*” hazırlanmasına ihtiyaç duyulduğu belirtilen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 06.11.1981 tarihli ve 17506 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle Türkiye’de yükseköğretimde yeni bir dönem başlamıştır.

Yeni Kanun’la birlikte çeşitli illerde yeni Üniversiteler hayata geçmiş; önceki dönemde dağınık bir görüntü arz eden “akademi”, “enstitü”, “yüksekokul” “teknik okul” adıyla faaliyette bulunan çeşitli yükseköğretim kurumları, “fakülte” ya da “yüksekokul” olarak yeni kurulan veya var olan üniversitelerin bünyesine alınmıştır.

2547 sayılı Kanun yürürlüğe girdiğinde 1982’de mezun veren iki hukuk fakültesi bulunmaktadır: 1874’de Mekteb-i Hukuk-ı Sultânî adıyla eğitime başlayan İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve cumhuriyetin ilanından sonra Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt’un girişimiyle kurulan ve 5 Kasım 1925’te Mustafa Kemal Atatürk tarafından törenle açılan Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi. 2547 sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesinden sonra 1982’de Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi (1978’de E.Ü Hukuk Fakültesi kurulmuş 1980’de öğrenci almıştır) ve Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi; 1983’de Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve 1987’de de Atatürk Üniversitesi’ne bağlı olarak Erzincan Hukuk Fakültesi kurulmuştur. Hülasa, 1992’de Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Kocaeli Hukuk Fakültesi kurulana kadar on yıllık süreçte yeni açılan hukuk fakültesi sayısı beştir.

* Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İdare Hukuku ABD Öğretim Üyesi.

Yeni hukuk fakültelerinin açılmasıyla birlikte o zamana kadar son derece sınırlı sayıda hukuk öğrencisinin aklında geçen akademik kariyer yapma düşüncesi Ankara Hukuk ve İstanbul Hukuk'tan mezun olan başarılı öğrenciler tarafından arzu edilir olmaya başlamıştır. Ben de o dönemin, bu arzusu gerçek olan; yeni kurulan hukuk fakültelerine alınan ilk araştırma görevlilerindenim.

1984'te Ankara Hukuk'tan mezun olduktan sonra Aralık 1984'te Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin açtığı ilk araştırma görevliliği sınavında başarılı olarak akademik hayatıma başladım. Çocuk yuvasına ait bir binada eğitime başlayan bu fakülte, bütün zor şartlara rağmen hep güzel hatırladığım anılara sahne olmak dışında; başta hayat arkadaşım olmak üzere; canım kadar sevdiğim, kardeş bildiğim dostlarımla buluşmama da vesile oldu.

İşte sevgili Fatih, yüksek lisansa başladığı 1991'de o fakültede tanıştığım, o günden bu güne hep kardeşim olarak bildiğim, dostluğumuzun her geçen gün daha büyük bir muhabbetle arttığı o güzel insanlardan biridir. Otuz yılı aşan bu süre içinde onun sevinci, mutluluğu benim de sevincim, mutluluğum; onun üzüntüsü, elemi benim de üzüntüm, elemim oldu. Şimdi şöyle geriye dönüp bakınca bunun ne kadar önemli, ne kadar değerli olduğunu daha iyi anlıyor insan.

Selçuk Hukuk'ta dekan yardımcısı olarak görev yaptığım dönemde, o yıllarda Erzincan Hukuk Fakültesi kadrosunda olan, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni birincilikle bitirerek ne kadar başarılı biri olduğunu fazlasıyla kanıtlayan; üstelik yüksek lisans yaptığı dönemde çok kısa sürede herkesle son derece sıcak ilişkiler kurarak, yıllardır fakültenin kadrosundaymış gibi uyum sağlayan sevgili Fatih'in ve şimdiki gençlerin tabiriyle "kanka"sı olan sevgili kardeşim Murat ATALI'nın Fakültemiz kadrosunda olmasını çok arzu ettim. Fatih ve halen İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Anabilim Dalında görev yapan sevgili Murat'ın da aynı düşüncede olması ile başlayan süreçte, –Atatürk Üniversitesi yönetimince çıkarılan bütün zorluklara rağmen– 1994'te artık sevgili Fatih de sevgili Murat da Selçuk Hukuk kadrosundaydılar.

2004'te ben Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi kadrosuna geçene kadar aynı fakültede görev yaptık. Fatih'in Melek Hanım'la evlenmesi, yeni evlerine geçmeleri, kızlarının doğumu... dün gibi.

90'lı yıllar, yeni hukuk fakültelerinin ilk araştırma görevlilerinin doçentlik heyecanları yaşadığı yıllar... Doktoradan sonra ilk defa İstanbul Hukuk, Ankara Hukuk'taki hocalarımızın karşısına çıkıyor ve belki de yeni açılan bu fakültelerin rüştünü ispat edecek sınavlara giriyoruz. Akabinde artık sizin yetişmelerine katkı sağladığınız ikinci nesil araştırma görevlilerinin doçentlik heyecanları... Bu sınavlar bizim için de önemli. Zira sadece sınava giren kişi değil; bir bakıma siz de değerlendirilmeye tabi tutuluyorsunuz. İşte 2000'li yılların başında bizden sonra araştırma görevlisi olan ve doçentlik sınavına girecek olanlarda da aynı heyecanı yaşıyoruz.

Akademik hayatım boyunca elimden geldiği kadar, kendi yaşadığım sıkıntıları, benden sonra akademik hayata başlayan genç kardeşlerimin yaşamaması için gayret sarf ettim. Bu çerçevede yapmaya çalıştığım şeylerden bir tanesi de öncesindeki gerginliği ve heyecanı bildiğim için doçentlik (sözlü) sınavı öncesinde genç kardeşlerimi yalnız bırakmamak, heyecanlarını paylaşarak kendilerini bir nebze de olsa daha rahat hissetmelerini sağlamak oldu. Bunu ilk kez sevgili Fatih'in doçentlik sözlü sınavında yaptım.

Sevgili Fatih, doçentlik (sözlü) sınavına İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi'nde girecekti. Biz de eşim Gül Hanım'la birlikte İzmir'e gitmeye ve sınav öncesi Fatih'in yanında bulunmaya, O'nun ve Melek Hanım'ın heyecanlarını paylaşmaya karar verdik. Başaracağına hiç şüphem olmamasına rağmen benim de bir heyecan yaşadığımı itiraf etmeliyim. O gün jürinin "başarılı" bulup kararını tefhim ettikten sonra sevgili Fatih'in sınav salonundan çıkışı, yaşadığımız mutluluk akademik hayatımda hiçbir zaman unutmayacağım anılarım arasındadır. Tabii yine unutmadığım ve hâlâ tadı damağımda olan bir başka şey de sınav sonrası Melek Hanım'ın anne ve babasının İzmir'deki evlerinin terasında yediğimiz o balığın tadıdır.

Hep söylerim: sizden sonra gelenler, sizden çok daha başarılı olmazsa akademik bir gelişme söz konusu olmaz. O dönem, bizden sonra araştırma görevlisi olanlar başarılarını ispatladılar. Bunun sonucu olarak hem pek çok Hukuk Fakültesi'nin akademik hayata geçmesine vesile oldular hem de önemli kamu görevlerini üstlendiler.

Akademik hayatta hem kişilik hem de akademik başarıları ile kendisini kanıtlayarak 2010'da profesörlüğe yükseltilen sevgili Fatih, 2011'de yeni

kurulan Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kurucu Dekan'ı olarak atandı. Bu benim için büyük bir mutluluktur. Hem böylesi önemli bir görev, bu işi bihakkın yapacak ehil bir kişiye teslim ediliyor, hem de Fatih artık Ankara'ya geliyordu.

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi çok kısa bir sürede Türkiye'nin önemli hukuk fakültelerinden biri haline geldi. Sevgili Fatih'in gayretleri ile kısa sürede güçlü bir kadro oluşturuldu. Devlet üniversitelerinde çok alışık olmadığımız İngilizce hazırlık sınıfı ve müfredattaki derslerin yüzde otuzunun İngilizce olması ile yabancı dil bilen hukukçuların yetiştirilmesi hususuna öncülük etti. Yine müfredatta yeni gelişen hukuk alanlarına da yer vererek vizyonunu ortaya koydu. Özetle: Kurucusu olduğu fakülteye imzasını attı.

Yine hep söylediğim bir şey vardır: İyi akademisyen, evladınızı ilmine tereddütsüz teslim edeceğiniz akademisyendir. Fatih Uşan, sadece iyi bir yönetici değil; iyi bir akademisyendir. Daha da fazlasıdır: Çok iyi bir akademisyen, çok iyi bir yönetici, çok iyi bir insan ve çok iyi bir dosttur.

Sevgili kardeşim; iyi ki varsın. İyi ki seni tanımışım; iyi ki hayatımda olmuşsun.

FATİH ABİ*

Prof. Dr. Cemil KAYA**

Fatih abi ile ilk tanışmamız, kardeşi Ahmet Selim Uşan (Selim) ile Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde sınıf arkadaşı olduğum yıllara dayanır. 1990 yılında girdiğim Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) sonucunda Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazandım. Aynı yılın Eylül ayında bu Fakültenin 1/C Şubesine kaydoldum. Bu Şubede en yakın arkadaşlarımdan birisi Selim oldu. Fakültede okuduğum yıllarda Medeni Hukuk kürsüsünde görevli bazı araştırma görevlilerinin (rahmetli Bülent Yurt hoca, rahmetli Veysel Başpınar hoca ile Hüseyin Altaş hoca) yönlendirmesi ve benim de onlara özenmem neticesinde akademisyen olmaya karar vermiştim. Benim bu isteğimi bilen Selim, tesadüftür ki abisi Muhammed Fatih Uşan'ın Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Özel Hukuk Bölümü İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı'nda Araştırma Görevlisi olduğunu, ancak yüksek lisans ve doktora eğitimi için görevlendirme yoluyla Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde bulunduğunu söyleyerek Ankara'ya geldiğinde beni abisi ile tanıştırdığını söyledi. Akademisyen olmayı düşündüğüm için Selim'in bu teklifi beni çok heyecanlandırdı. Zira yakın arkadaşım olan Selim'in abisine (Fatih abi) akademisyenlik ile ilgili A'dan Z'ye her şeyi sorabilecektim. İşte kardeşi Selim sayesinde 1990 yılında, bundan tam 32 yıl önce Fatih abi ile tanıştım. Dolayısıyla Fatih abi ile 32 yıllık geçmişimiz bulunmaktadır.

Bu tanışma şöyle oldu. 1990 yılının son aylarında bir gün Selim, abisinin Konya'dan Ankara'ya geldiğini söyleyerek beni akşam evlerine davet etti. Selimler Ankara'nın Dikmen semtinde Rıfat Börekçi Camisinin tam karşısındaki evde oturuyordu. Fatih abiyi ilk gördüğümde açıkçası biraz çekinmiştim. Zira sert görünümlü birisi gibi gelmişti bana. Tabi bu, kendisiyle ilk tanışmamda edindiğim izlenim idi. Ancak daha sonra kendisiyle samimi

* Fatih abi ile ilk tanışmamız bir "hoca-öğrenci" ilişkisi olarak değil "abi-kardeş" ilişkisi olarak başladı ve öyle de devam etti. Bu açıdan ben kendisine -resmî ortamlar dışında- hep Fatih abi diye hitap ettim. Dolayısıyla bu yazının başlığı da "Fatih Abi" olarak konmuştur.

** Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Idare Hukuku ABD Öğretim Üyesi.

olunca, o sert görünümünün altında oldukça samimi ve altın kalpli bir insan yattığını gördüm. Bu açıdan Fatih abi ile ilk tanışanlara bu tecrübemi çok defa anlatmışımdır. Fatih abi ile bu ilk tanışmamda Konya'dan ev arkadaşı olan Murat Atalı hoca da vardı. O da Fatih abi gibi Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi kadrosunda Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Anabilim Dalı'nda Araştırma Görevlisi idi ve yüksek lisans ve doktora eğitimi için görevlendirme yoluyla Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde bulunuyordu. Fatih abi ve Murat hoca ile o akşam akademisyenlik üzerine hoş bir sohbet yaptık. Ayrıca sohbet esnasında ikimizi birbirine bağlayan lise geçmişimiz de ortaya çıkmıştı. Şöyle ki Fatih abi Ankara Merkez İmam Hatip Lisesi mezunu idi. Hatta Fatih abi 1990 yılında Ankara Hukuku birincilikle bitirmesine rağmen mezun olduğu liseden dolayı 5 Kasım 1990 tarihinde yapılan mezuniyet töreninde konuşturulmadığını ve geleneklerin aksine bu fakülteye araştırma görevlisi olarak alınmadığını da anlatınca çok üzülmüştüm.

Fatih abiyle 1990 yılının son aylarında başlayan samimiyetimiz Ankara Hukuk'ta öğrenci olduğum yıllar boyunca devam etti. 1992 yılının yaz tatilinde Selim beni Aydın Bozdoğan'a davet etti. Zira Selimler aslen Aydın Bozdoğan'lı idi ve oranın yaylasında güzel bir evleri de vardı. Ben de ailemden izin alarak Aydın Bozdoğan'a gittim. Fatih abi de oraya gelmişti. Güzel ve maceralı bir tatil yaptım, yaylada fotoğraflar çektim, Kemer Barajında yüzdüm ve bu arada Fatih abi ile bol bol sohbet etme fırsatı buldum. Hatta orada Fatih abinin akrabası ve hâlihazırda Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörü olan Prof. Dr. Ahmet Saim Kılavuz hoca ile de tanışmış oldum.

Burada Fatih abinin, üzerimde emekleri bulunan rahmetli babası Ahmet Özcan amca ile annesi Nurten teyze hakkında da kısaca bahsetmek istiyorum. Fatih abinin rahmetli babası Ahmet Özcan amca T.C. Cumhurbaşkanlığı Diyanet İşleri Başkanlığı Merkez Teşkilatı'ndan emekli olmuş ve Kızılay'daki gökdelende (Emek İş Merkezi) emlakçılık ofisi bulunan babacan biriydi. Fakültede derslerden sonra zaman zaman Selim ile babasının bu ofisine uğruyorduk. Ahmet Özcan amca şivesi ve samimiyeti ile tam bir Ege insanı idi. İnançlı ve hoş sohbet bir insandı. Bu vesileyle Ahmet Özcan amcaya bir kez daha Allah'tan gani gani rahmet diliyorum. Fatih abinin annesi Nurten teyze de çok iyi bir insandır. Sınav dönemlerinde Selimlerin evinde kaldığım

zamanlarda -sağ olsun- sabah kahvaltımızı hazırlardı. Hatta ilk kaldığım gün zeytin tabağını, zeytinyağıyla dolu bir şekilde sofraya koyduğunu görünce çok şaşırılmışım. Bir İstanbullu olarak Ege kültürü ile tanışmışım. Bu vesileyle Nurten teyzeye sağlık ve sıhhat içerisinde uzun ömürler diliyorum.

1993 yılının Ağustos ayında kardeşim doğdu. Rahmetli babam bana isim olarak ne koyalım diye sordu. Ben de hiç tereddüt etmeden “Fatih” koyalım dedim. İşte kardeşim Fatih’in ismi de çok sevdiğim Fatih abinin isminden gelmektedir.

1994 yılının Haziran ayında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nden derece ile mezun oldum. Tabi o yıllarda Türkiye’de internet ve cep telefonu bugün ile kıyaslanmayacak şekilde çok sınırlı olduğundan, iş sınavlarından haberdar olmak da çok kolay değildi. Bir gün Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde hem kamu hem de özel hukuk bölümlerinde araştırma görevliliği sınavı açıldığını duydum ve müracaat için Konya’ya gittim. Fatih abi beni evinde ağırladı. Neticede sınava girdim ve sınavı kazandım. 28 Şubat 1995 tarihinde idare hukuku anabilim dalında araştırma görevlisi olarak göreve başladım. Bu süreçte Fatih abinin misafirperverliğini ve manevi desteğini unutamam. Aynı zamanda Fatih abi benim, sevgili hocalarım Prof. Dr. Bahtiyar Akyılmaz ve Prof. Dr. Murat Sezginer ile tanışmama da vesile oldu. Fatih abilerin Konya’daki evi o yıllarda tramvayın son dan (Erenkaya Caddesi Durağı) bir önceki durağı olan Binkonutlar’daydı. Buradan kampüse “Mevlana” otobüsleri ile gidiliyordu. Fatih abi o muhitten ev kiralarsam rahat edeceğimi söyledi. Bu amaçla rahmetli babam Konya’ya geldi ve beraber ev aramaya başladık. Tabi bekâr olduğum için o yıllarda Konya’da kiralık ev bulmak kolay değildi. Nihayet babamın ikna kabiliyeti sayesinde Fatih abilere de yakın bir sitede ev kiraladım. Birbirimize gidiş gelişlerimiz oldu. Daha sonra 1996 yılının yazında evlendim. Fatih abi de aynı yılın yazında benden birkaç ay önce evlenmişti. Eşlerimiz de birbiri ile arkadaş oldu.

Fatih abi doktorasını bitirip 1999 yılında yardımcı doçent kadrosuna atanınca Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde “dekan yardımcısı” oldu ve bu görevini 2002 yılına kadar sürdürdü. 2000 yılının Eylül ayında “doktor” unvanını aldıktan hemen sonra, doktora sonrası bilimsel araştırma yapmak için 1 yıllığına İngiltere’nin Nottingham şehrine gittim. Orada hem kendi bilimsel

çalışmalarımı yaptım hem de Fatih abinin doktora tezine dayanan “İş Hukukunda Sakat İstihdamı” başlıklı kitabına yeni kaynaklar buldum. Ayrıca bu arada Fatih abiyi doçentlik çalışmasına (İş Hukukunda İş Sırrının Korunması) yabancı kaynaklar toplaması için İngiltere’ye gelmeye ikna ettim. Ne de olsa kalacak yeri hazır! Fatih abi Mayıs 2001’de kısa bir süreliğine de olsa İngiltere’ye geldi ve bizim evimizde kaldı. Fatih abi ile birlikte bir taraftan Nottingham Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nin kütüphanesine gidip bilimsel araştırma yapıyorduk, diğer taraftan Nottingham ve çevresini geziyorduk ve balıkçı (Kıbrıslı) Mustafa abinin o güzel “fish & chips”lerini yiyorduk. Çok güzel yıllardı.

1995-2009 yılları arasında Fatih abiyle Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde beraber görev yaptık. Sınavlarda nöbet tuttuk, öğlenleri Üniversite Evi’nde (değerli dostlarım Hasan Mor ve Ali Şafak Bal’ının da katılımıyla) yemekler yedik, Cumaları Kampüsün ilerisinde Dokuzun Hanını geçince yolun solunda bulunan balık restoranlarına gittik, rektörlük seçimlerinde aynı rektör adayı etrafında yer aldık, fakültenin yeni binasına taşınma sürecinde görev ifa ettik, fakülte dergisinin düzenli bir şekilde çıkması için çalıştık, fakülteyi daha da ileriye götürmek için çabaladık vs. Velhasıl iyi günde de kötü günde de hep beraber olduk.

2009 yılında Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nden ayrılarak İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesine doçent olarak geçtim. 1990 yılında üniversite sınavını kazanarak ayrıldığım, doğup büyüdüğüm şehir olan İstanbul’a 19 yıl aradan sonra geri dönmüştüm. Diğer taraftan Konya’da beraber görev yaptığımız yıllarda ve İstanbul Hukuka geçmemden sonra, bilimsel açıdan da üstün nitelikli olan Fatih abinin, akademik yaşamına İstanbul’da devam etmesini çok istemiş olmama rağmen, çok değer verdiği ailesi Ankara’da bulunduğu için Ankara’da bir üniversiteye geçmesi için onu hep teşvik ettim. Nihayet Fatih abi 2011 yılında Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesine geçti. Üstelik bu Fakültenin 10 yıl boyunca “efsane” dekanlığını yürüttü. Aynı zamanda 2014-2019 yılları arasında Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi’nin rektör yardımcılığı görevini de ifa etti.

2013 yılından beri Fatih abiyle T.C. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı Mevzuat Komisyonu’nda beraber çalışıyoruz. Fatih abi bu Komisyonun

başkanı olarak görev yapmaktadır. Prof. Dr. Fethi Gedikli hoca da Komisyonun bir diğer üyesidir. Bu Komisyonda Fatih abinin gündem konuları üzerinde görüşlerini açıklarken açık sözlü ve samimi olduğuna ve karar verirken de adil olduğuna her daim şahit olmuşumdur.

Fatih abi araştırma görevlisi olarak başladığı akademik kariyerinde profesörlüğe kadar yükseldi ve aynı zamanda hem üniversitede hem de üniversite dışında birçok idari görevlerde bulundu ve halen de bulunmaktadır. Fatih abi için şunu söyleyebilirim ki birçok kişinin aksine “sınavı” kaybetmedi. Zira unvan, makam ve mevki onu hiç değiştirmede. Onu tanıdığım 1990 yılından bugüne kadar duruşunda bir değişiklik olmadı. Hiçbir zaman kibirli olmadı, aşırıya kaçmadı, insanlara karşı hep merhametli ve yardımsever oldu. Rüzgâra göre yaşam tarzını, görüntüsünü ve üslubunu hiç değiştirmede. Bir kimsenin veya grubun adamı olmadı. Her zaman kendi hür iradesi ve vicdanı ile hareket eden bir “birey” oldu. Belki de en önemlisi, en zor dönemlerde bile, ne pahasına olursa olsun “adalet” duygusundan hiç ayrılmadı.

Bu yazı vesilesiyle Fatih abiye benim ikinci abim olduğu için bir kez daha teşekkür ederim. Sağlık, sıhhat ve afiyet içinde olmasını, kıymetli eşi ve çocukları ile her daim güzel günler görmesini dilerim. Ayrıca akademiye daha nice katkılar yapmasını, kendisi gibi vatan ve millet sevgisiyle dolu, doğruluk, dürüstlük ve adaletten ayrılmayan, nitelikli, kaliteli, onurlu ve şahsiyetli nice akademisyenler yetiştirmesini temenni ederim.

Son olarak, bu yazı vesilesiyle şu hususa da şahit oldum ki bir akademisyenin çok sevdiği ve değer verdiği bir kişi hakkında anı yazısı kaleme alması makale yazmasından daha zormuş. 32 yılı bu birkaç sayfaya sığdırmak benim için gerçekten kolay olmadı. Sürçülisan ettiysem affola.

KIYMETLİ HOCAM PROF. DR. M. FATİH UŞAN**Doç. Dr. F. Ebru GÜNDÜZ***

Prof. Dr. M. Fatih Uşan Hocam ile ilk tanışmam 2015 yılı Eylül ayında öğretim üyesi olarak göreve başlamış olduğum Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı olması hasebiyledir. 2021 yılı Mayıs ayına kadar devam ettirmiş olduğu Dekanlık görevinin son 3 buçuk yılında yürütmüş olduğum Dekan Yardımcılığı vazifesi sayesinde, Fatih Hocam ile daha yakın çalışma ve kendisini daha yakından tanıma imkânım oldu.

Bu görevim sürecince Fatih Hocamın mesai mefhumu gözetmeksizin çalışmasına, insani yönünün kuvvetli oluşuna yakından tanık oldum. Fakültemizin kuruluşundan bugüne kadar yoğun emek harcıyarak kalıcı izler bırakan Hocamız; aynı zamanda pek çok insana yapmış olduğu iyilikler ile hayatlarına dokunarak, silinmez izler bırakmıştır.

Hocamızın 10 yılı aşkın süre ile Dekanlık vazifesini yürütmesinin ardından bu görevden ayrılmasının akabinde, benim de editörlük görevini yürüttüğüm Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi'nin bir sayısının Hocamız için bir armağan olarak çıkarılmasına karar verilmesi üzerine büyük bir heyecan ile hazırlıklara başladık. Dergimizin bu sayısına yoğun bir ilgi gösterilmiş ve ekip arkadaşlarımızın özverili çalışmaları ile armağan sayımız hazırlanmıştır. Hocamıza takdim ettiğimiz armağan sayımızı hazırlayan ekibin içerisinde yer almaktan ayrıca büyük mutluluk duymaktayım.

Kıymetli Hocamız, başarılı akademisyenliğinin ve uzun yıllar özveri ile yürütmüş olduğu Dekanlık görevinin yanı sıra Devletin çeşitli kademelerinde önemli görevler yapmış ve halen de yapmaya devam etmektedir.

Saygıdeğer Hocamıza hem akademik hayatında hem bundan sonra üstleneceği görevlerde başarılarının ve aile hayatında da saadetlerinin devamı ile sağlıklı, uzun ömürler dilerim.

* Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İdare Hukuku ABD Başkanı.

ÜLEN, BİZ VARKEN MİSAFİRHANEDE KALINIR MI?

Doç. Dr. Akın ÜNAL*

Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Doktora giriş mülakatı için Avukat Ali Köse Ağabey ile Ağustos 2005' te Kayseri'den Konya yolunu koyulduk. Mülakat tarihinden bir gün önce yola çıktık ve nerede kalalım diye istişare edip kendimize Konya Polisevi'nden yer ayırttık.

Konya'ya varınca önce üniversiteye gidecek ve Ali Köse Ağabeyin Hukuk Fakültesinden sınıf arkadaşı o zamanlar doçent olan Fatih Uşan Hoca ile de görüşecektik. Fatih Hoca aynı zamanda Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesindeki anabilimdalı başkanı hocam Murat Doğan'ın da fakülleden arkadaşı imiş.

Öğleden sonra Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesine vardık. Hocanın odasının olduğu kata çıktık. Hangi oda olduğunu sormaya gerek kalmadı, zira koridorun başından hocanın sesi rahatlıkla duyuluyordu. Sesi takip edip odaya vardık. Neşesi sesine yansiyordu. Bu arada hocayı görünce herhalde burada genç yaşta doçent olunuyor diye de düşündüm. Hoşbeş muhabbet sonrasında veda vakti gelince, hoca nerede kalacağımızı sordu. Ali Bey, Polisevi'nde kalacağımızı söyleyince hoca – sevimli ege şivesiyle- : “Ülen, biz varken misafirhanede kalınır mı?” dedi. Ben, Ali Bey ile hocanın hukukuna binaen onun orada kalacağını düşünüp müsaade isteyince, beni de bir güzel payladı. Sen de Ali Bey ile gelmişsin, Murat Hoca'nın selamını getirmişsin sen de geliyorsun dedi.

Selçuk Üniversite'sindeki doktora kabul edilip kayıt olmam ile birlikte hocayı da sıkça ziyaret eder oldum. Her ne kadar ders döneminde kendisinden ders alamasam da, doktora tez konumun Fatih Hoca'nın çalışma konuları ile ilgili olması sebebi ile o dönem kürsü başkanı olan Prof. Dr. Haluk Hadi Sümer

* Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk ABD Öğretim Üyesi.

Hoca'nın yönlendirmesiyle Fatih Hoca tez izleme jürimde yer aldı. Süreçte hem kendisinden hem de konuya ilişkin eserlerinden çokça istifade ettim.

Doktorayı bitirme aşamasına geldiğimde Fatih Hoca, yeni kurulan Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne Dekanlığına atanmıştı. Tez savunma jürime de mevzuat gereği dışarıdan hoca olarak katıldı.

Yıllar içinde de Ankara'ya gelip gittikçe Fatih Hoca'ya ilk gün duyduğum muhabbetle ziyaret etmeye devam ettim. Fatih Hoca'nın katkıları ile 2019 yılında ben de Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi kadrosuna dâhil oldum.

Bir gün bir muhabbet esnasında Fatih Hoca, biz seninle nasıl ve nerede tanışmıştık diye sorunca, ben de "*Hocam sizin evde kalarak başlamıştı*" diye cevap verince, hadiseyi tamamen unutmuş olan Hoca şaşırarak yine ege ağzıyla gülerek "Hadi ülen!" dedi. Hatırayı baştan sona nakledince kendisi de duygulandı.

Ben de istedim ki bu hatıra kayıtlara geçsin ve bir hocanın samimi bir davranışının doktoraya yeni başlamaya çalışan genç bir akademisyende nasıl bir tesir bıraktığı görülsün...

Sağlık sıhhat afiyet dileklerle Değerli Hocam...

HEDEF VE MERHAMET SAHİBİ BİR YÖNETİCİ: PROF. DR. M. FATİH UŞAN

Doç. Dr. Ahmet KILINÇ*

“(o zamanki adıyla) Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ne kurucu dekan olarak atandığım haberini aldığımında, Selçuk Üniversitesi Kampüsüne girmiştım. Omuzlarımda çok bir yük hissetmişim. Allah’ım beni iyi insanlarla karşılaştı, diye çok dua ettim.”

“Bizim amacımız, Anadolu insanına imkân verildiğinde neler yapılabileceğini göstermektir.”

“Takip eden değil, takip edilen fakülte.”

“Hedefimiz ilk binden öğrencinin tercih ettiği fakülte olmak”

“Kamu kaynaklarını verimli kullanmak gerekir”

“Yaptığımız iş etiğe de uymalıdır”

Bu ve bunun gibi nice bir yönetici de olması gereken özellikleri ihtiva eden sözler, Fatih hocamızın yardımcılığını yaptığım sırada kendisinden ziyadesiyle duyduğum sözlerden birkaçıdır. Aradan yıllar geçmesine rağmen hâlâ bu ifadelerin aklımızda yer alması, sözlerin sadece lafta kalmadığını aynı zamanda uygulandığını göstermektedir. Nitekim bu ifadeler, tek bir mevzu tek bir konu tek bir kişi hakkında değil, karşılaşılan her vakada esas alınan yönetim ilkeleri olarak kabul edilmiştir.

2013 yılının son ayında Fakülteadaki görevimize başlayınca, Fatih hocamız bizi bölüm başkan yardımcısı olarak görevlendirmiş idi. Bölüm başkanı olarak kendisinin yardımcısı olduğumuz anla birlikte yakın mesai çalışmalarımız da başlamış idi. Yaklaşık bir yıl sonra ise hocamızın takdiriyle dekan yardımcılığı vazifesine atanmış idik. Bölüm başkan yardımcılığında belli

* Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Hukuk Tarihi ABD Başkanı.

bir süre çalışıp daha sonra dekan yardımcılığına geçiş, sanırım bu şekilde bir teamülün başlangıcı oldu. Elbette hocamız ile en yoğun en etkili en çok çalıştığımız dönem 2018 yılında Japonya'ya görevlendirdiğimiz tarihe kadar geçen yaklaşık 4 yılda meydana gelmişti.

Fakültenin kuruluş aşamasında birçok zorlukla karşı karşıya kalınmış idi. Bir yandan üç öğretim üyesi için ayrılan odada iki masa ve iki koltuğun olduğu odalardan müteşekkil bina bir yandan derslere girecek ideali sağlayacak öğretim üyelerini ve araştırma görevlilerini tespit etmek gerekiyor idi. Esasında her ikisi de bir şekilde çözülebilecek, hassas davranılmaz ise kolaylıkla hallolabilecek mevzular idi. Ancak Fatih hocamızın bir ideali, hedefi, amacı ve bu hedefler için izleyeceği üslubu vardı. O, *Anadolu insanına imkân verildiğinde neler yapılabileceğini* göstermek istiyordu. Üstelik bir ilki başarmak istiyordu, Türkiye'de İngilizce eğitim veren ilk devlet Hukuk Fakültesini kurmak istiyordu. O halde, ne burada çalışan ve/veya çalışacak akademisyenler sıradan olmalıydı ne de fakülte hak etmediği bina ve veya yerleşkede olmalı idi.

Türkiye'de devlet üniversitelerinde bugüne kadar yapılamamış yapmak, %30 İngilizce eğitimi olan bir hukuk fakültesini kurmak, üstüne bir de "*ilk binden öğrencinin tercih ettiği*" fakülteyi teşekkül ettirmek hakikaten çok büyük emek, gayret, sabır ister. Bunun için hocamız, görev kendisine verildiğindeki "*Allah'ım beni iyi insanlarla karşılaştı*" duasına sığınarak, ülkesine vatanına milletine aşkla şevkle çalışacağına inandığı birçok kişiyi fakülteye katabilmek için çok ciddi efor sarf etmiştir. Kimi hocamızın, daha önceki çalıştığı kurumuna defeatle gitmiş, kimi hocamıza ise mektuplar göndererek kendilerini kuruma kazandırabilmiştir. Ülkemizin her yerinden her bölgesinden her düşünceden kişilerin fakültede görev yapabilmesini temin etmiş; sadece belli bir düşünceye sahip olan veya fakülteyi bir araç olarak gören kişilerin dahil edilmemesi için göğsünü siper etmiştir. Nitekim, hocamızın bir hedefi vardı ve bu hedefe ulaşmak için nasıl bir yol izleyeceğini de biliyor idi.

Elbette, böylesi bir hedefe ulaşmak önemli fedakarlıkları da beraberinde getiriyordu. Gerek Cinnah caddesindeki gerekse Etlik'teki makam odasında, akşam 9'a kimi zaman 10'a kadar çalıştığımız, akabinde eve geçtikten sonra telefon ile görüştüğümüz günlerin sayısı çok fazladır. Hoca, zamanı eşinden çocuklarından çalarak aşkla şevkle yönetim sergilemeye çalışmıştır. Bu denli

çalışmasının özündeki hedefi ise vazifeyi layıkıyla yapıp Hakkın rızasını kazanmak idi. Bu nedenle kendisine gelir de getirebilecek başka kurumlara üye olma veya o kurumlara geçme tekliflerini reddetmiştir.

Fatih hocamız, hedefe ulaşabilmek için nasıl bir yöntem izleyeceğine vakıf idi. Hangi konuda olursa olsun, ilkeli olunması, sadece hukuku değil *etiğe* de uygun davranılması ve kamu kaynaklarının verimli kullanılması gerektiğine inanmış ve bu şekilde bir yönetim sergilemiştir. Öğretim üyelerinin derslere girmesi ve derslerini takip etmesindeki tercihleri, sınavlarda öğrencilerin ve araştırma görevlilerin uyması gereken kuralları belirlemesi, önemli kararlarda herkesi dinlemesi ve kapısının herkese açık olması bu yönetim anlayışının uzantılarından birkaçıdır. Hocamız, görüş alışverişine önem verir; bu açıdan görevi, unvanı ne olursa olsun herkesi odasına kabul ederdi. Kendi meramını düşüncelerini izah edebilmek için bugün çok az uygulanan ancak kanaatimce çok tesirli olan bir yöntem uygular idi: Mektup. Muhtelif defalar çalışma arkadaşları olarak bizlere mektuplar yazarak, bizlere ne derece önem verdiğini belirtmiştir. Yapılan çalışmaların manevi hazzını sağlayacak olan teşekkür etme nezaketi, hatalı olduğunu fark ettiğinde kararından geri adım atması, hocamızın uyguladığı ancak her yöneticinin kolay kolay yapamayacağı ilkesel duruştur.

Hocamız, görevi devrettiğinde hedeflerine ulaşmış idi. Onun vizyonunun ne kadar tutarlığı olduğunu zaman bizlere gösterdi. Artık AYBÜ HUKUK Fakültesi, hukuk İngilizcesi eğitimde ilk ancak tek değildir. Süre içerisinde ilk binden öğrencimiz de oldu. Dergimiz birçok indekste taranıyor. Fakültemiz şu an adına, şanına yaraşır bir yerleşkede hizmetlerine devam ediyor; artık takip eden değil edilen bir fakülte olduk. Tüm hususlar, gayret, emek, çaba sarf edilerek elde edilmişti. Hocamızla çalışma imkanına sahip olduğum için Allah'a hamd ediyorum. Çalışmalarına, niyetine, gayretine kendi çapımızda şahit olduk. Nice hayırlı güzel vazifeler yapmasını temenni ediyorum. Sağ olsun, var olsun.

FATİH UŞAN, THE VISIONARY

Dr. Öğr. Üyesi Alvin Joel SANTOS GARCIA*

After completing my J.D. in 2014, I decided to move to Ankara to try to find a teaching post. Fortunately, I was able to get in touch with Mr. Nebi BÜKÜLMEZ, Doç. Dr. Ahmet KILINÇ, and Doç. Dr. Cafer EMİNOĞLU who were able to arrange a meeting with the Dean, Prof. Dr. M. Fatih UŞAN. We all met at the Cinnah campus. I felt quite welcomed and although the university was relatively young at the time, I observed the eagerness of Prof. UŞAN and his team to make the law school one of the best faculties in Turkey. Prof. UŞAN navigated the administrative hurdles in hiring a foreign lecturer and thanks to his efforts, I was able to obtain a position with the law school.

Once I started working, I met again with Prof. UŞAN and proposed the idea of joining the Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot in Vienna. I discussed the positive impact the competition would have on students in terms of building confidence and giving them the opportunity to network with other law students from around the world.

Prof. UŞAN had the foresight and determination to support this initiative and find the funding to bring it to fruition. Today, Ankara Yıldırım Beyazıt University is one of the few universities in Turkey to partake in this prestigious program.

Another aspect of Prof. UŞAN's contribution to the university I remember fondly is his efforts to foster comradery among faculty members and the administrative staff by hosting numerous family-friendly lunches and dinners over the years. I always the enjoyed the cordial conversations with my colleagues and listening to Turkish classical music during these events.

* Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Özel Hukuk ABD Öğretim Üyesi.

Prof. UŞAN has worked tirelessly for the advancement of the university and he has left a lasting impact.

His legacy will be remembered for generations to come and I wish him the very best in his future endeavors.

BU BİR TEŞEKKÜR YAZISIDIR...

Dr. Öğr. Üyesi Canan ERDOĞAN*

Evet bu bir teşekkür yazısıdır, ancak içimdeki şükran ve vefa duygusunu ifade edebilecek kelimelerin hepsini içermemektedir. Zira Fatih hocama olan vefa hislerimi tam olarak karşılayabilecek ve bunları kâğıda döküp karşı tarafa aktarabileceğim kelimeler hazinemde yok. Ancak şunu söyleyebilirim ki 10 yılı aşkın süredir var olan usta çırak ilişkimizde hocam benim için bir ağabey, bir üstat, bir usta ve akademik yolculuğumda bir rehber oldu. Elbette bu süreç bitmiş değil, ki o yüzden bir anı değil teşekkür yazmak istedim. Bundan sonra da kendisinden öğreneceğim tonlarca şey var. Hayatım boyunca hangi unvanları ne zaman alabilirim bilmiyorum ama gururla ve de onurla taşıyacağım en güzel unvanım “Fatih hocamın asistanı olmak”, olacak. Tüm bu süreçte yaptığım hatalar kendime ait iken, ortaya çıkarabildiğim güzel ve doğru şeyler de hocamın vesilesiyledir. Bana bu yolda hocalık ve de rehberlik ettiği için teşekkür ederim!

Hocamız, fakültede çalışmaya başladığımız daha ilk ay, ikinci bir yabancı dil öğrenmemiz konusunda tüm asistanları teşvik ve motive etti. Onun sayesinde birçok arkadaşımızın bugün ikinci yabancı dili var. Bizlere yeni kurulmuş bir fakültede yapılması gereken onca işin arasında bu vizyonu verdiği için çok teşekkür ederim!

Hocama asistanlık yaptığım süre boyunca hiç şüphesiz onlarca hatam ve yanlışım oldu. Başkalarının öğretme usulü nasıldır bilemem ancak Fatih hocam her hatamı düzelttiğinde ve ardından kendisinden özür dilediğimde “*özür dilemen için değil öğrenmen için söylüyorum*” dedi. Kendisine hatalarımı görmem ve düzeltmemde vesile olduğu için teşekkür ederim!

* Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ABD Öğretim Üyesi.

Fatih hocam her zaman “*Önemli olan unvan değil, önemli olan iyi insan olabilmek, zaten Allah ömür verirse hepimiz bir gün profesörlük unvanında birleşeceğiz*” der. Bana her şeyden önce bu zorlu süreçte kalbimizi kirletmeden iyi insan olmamız gerektiğini her bir araya geldiğimizde hatırlattığı için teşekkür ederim!

Teşekkür edilecek çok şey var.

Bu liste böyle uzar gider.

Velhasıl kıymetli hocam, benim için sadece makale nasıl yazılır, tez nasıl hazırlanır şeklindeki öğretilerinizi değil hayatımın her alanında sıkıştığımında bana sakinleştirici bir şekilde yol gösterdiğiniz için varlığınıza bin şükür!

SAYIN HOCAM PROF. DR. M. FATİH UŞAN'A**Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Burak GÜNDOĞDU***

Değerli hocam, Prof. Dr. M. Fatih UŞAN ile 2011 yılında araştırma görevlisi olarak göreve başlamam vesilesiyle tanışma fırsatı buldum. Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında atandığım Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin kurucu dekanı olan sayın hocam beni fakültemizin Ulus Yerleşkesinde olan odasında kabul etmişti. Hukuk Fakültesinin ilk asistanı olduğum için şahsıma gösterdiği ilgi ve alâkadan oldukça etkilenmiştim. O zamanlar fakültemiz yeni kurulduğu için imkânları oldukça kısıtlıydı ve hocamız odasını diğer bir fakülte dekanı ile paylaşmaktaydı. Hocamız kısa bir zaman sonra Cinnah'ta bir yer tahsis edildiğinin müjdesini bizlerle paylaştı ve beni koordinatör asistan olarak orada görevlendirdi. Öğrenci alımlarından sonra Etlik yerleşkesinde verilen hazırlık eğitimlerinin ardından öğrencilerimiz de Cinnah kampüsünde eğitime başladı. Burada hocamızla olan birlikteliğimiz bizler için oldukça büyük bir kazanımdı. 313 numaralı odamızda kendisi ile yaptığımız her sohbet bizler için yeni bir şeyler öğrenmek anlamına gelirdi. Hocamız hem bana hem de göreve yeni başlayan arkadaşlarımıza her zaman ailesinin bir üyesi gibi davranırdı.

Yüksek lisans eğitimimde hocamızdan ders alma imkânına da sahip olmuştum. Öğrencilerine yaklaşımı ve ilgisiyle sıra dışı bir hukukçu olan hocamız, duruşuyla, tavırlarıyla fark yaratır, derste kendisini zevkle dinletirdi. Kendisi oldukça titiz bir insandı, okuduğu veya yazdığı bir şeyde en küçük ayrıntıyı dahi gözden kaçırmazdı. Ödevleri ve çalışmaları dikkatle inceler, hatalarımızı ve eksiklerimizi göstererek her daim iyi niyetle ve yapıcı eleştirileriyle öğrencilerine yol gösterirdi. Eğitim sürecinde çalışmalarını da okuma fırsatı bulduğumuz hocamızın kullandığı dil ve üslup yanında meselelere bakış açısı da farkını gösterirdi.

* Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku ABD Öğretim Üyesi.

İdareci olarak da fakültemize büyük emekler veren hocamız, her zaman hoşgörülü idi ve kapısı tüm arkadaşlarımıza sonuna kadar açıktı. Yurt dışı görevlendirmeler dâhil olmak üzere fakültemizde görev yapan her arkadaşımıza akademik hayatının her alanında yardımlarını esirgemez, bizlerin gelişimi için her zaman en iyiyi örnek gösterirdi. Fakültemizin ilk asistanı ve kuruluşundan bugüne gelişimini gözlemlene fırsatı bulan birisi olarak, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesinin ulaşması gereken seviyeyi her zaman en yüksekte tutan hocamızın dekanlık görevini bıraktığında bunu büyük ölçüde başardığını söyleyebilirim. Bize düşen vazife, hocamızın öğrettiklerini bir an olsun unutmadan, ona lâıyk bir akademisyen olabilmektir. Sayın hocamıza hayatımıza kattığı her şey için sonsuz teşekkürler...

BU BİR BAYRAK YARIŞI

Öğr. Gör. Dr. Samet TATAR*

Sayın Prof. Dr. Fatih M. Uşan'la Eylül 2015'te Üniversitemizin Cinnah yerleşkesinde tanıştım. Yaşadığım sağlık sorunları nedeniyle Amerika Birleşik Devletleri'nde devam ettiğim eğitimime bir süre ara vermiştim. Saygıdeğer Hocam, anlattığım sorunlarımı tebessümle dinledi. Gülümseyerek akademik hayatta karşılaşılan sorunların çözüleceğini söyledi. Öyle ya benim için çokça karışık gelen sorunlar, Hocam tarafından her gün dinlenen meselelerdi. İşin özünde sabretmek var dedi, yılmadan pes etmeden çalışmak var dedi. Yeni tanıştığım bir insanın benim kişisel meselelerime bu kadar kafa yorması ve beni cesaretlendirmesi Amerika'da pek de karşılaşmadığım bir değerdi. Kendimi dekanlık ofisinde oldukça güvende hissettim.

Hocanın çok yoğun şekilde çalıştığını fark ettim. Bu yoğunluk içerisinde zamanı nasıl yönetebildiğini sordum. Hocam bana şunu dedi "Bizim bu memlekete hizmet edecek gençlere ihtiyacımız var. Bu bir bayrak yarışı. Zamanı geldiğinde sen de elini taşın altına koymaktan çekinme. Zamanı yönetmeyi çalışarak öğreneceksin." Hocamın bu altın nasihatini hiç unutmadım. İletişimde kalarak yüksek lisans ve doktora eğitimimi bitirdim. Kurucu Dekanımızın mentörlüğü sayesinde akademik olarak başarılı işler çıkardım.

Kasım 2020'de Türkiye'ye temelli döndüğümde, pandemiden dolayı esnek mesai modelinde çalışmaya başladım. Yurt dışı personelin Türkiye'deki akademik hayata uyumu için büyük çabalar gösteren kurucu Dekanımız, ivedilikle Bahar dönemi için ders açmamı önerdi. Kendi dersimin öğrenim materyallerini hazırlarken kısa bir dönem de olsa birlikte çalışabilmenin ayrıcalığını hissettim. Bu armağan yazısı küçük bir teşekkür niteliğini taşımaktadır.

* Öğr. Gör. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İdare Hukuku ABD Öğretim Görevlisi.

Hocam tanıştığımız günden itibaren akademik gelişimim için beni sabırla destekledi. Bizlere mentörlük yaparken bilgi ve deneyimi genç kuşaklara aktarmanın önemini öğretti. Başım sıkıştığında hayatla ilgili bir fikir danışmam gerektiğinde gideceğim kişinin Hocam olduğunu çok iyi bildim. Doktora sonrası çalışmalarım için, beni bilişim hukuku alanında çalışmaya motive ettiği için Hocamıza karşı bahtiyarım. Hamdolsun Rabbime, iyi ki tanıştık iyi ki beraber çalıştık. Bu bayrak yarışında hocamız gibi başarılar gösterip hizmetler edebilmek temennisiyle...

HOCAM PROF. DR. MUHAMMED FATİH UŞAN'LA GEÇEN 10 YIL ANISINA

Arş. Gör. Onur Musab KARAKAŞ*

Sayın Hocam Fatih Uşan'la tanışıklığımızın 10. Yılı'nı doldurmuş bulunuyoruz. Gençlik yıllarımız dan bugüne bize büyüklük eden, her zaman yol gösteren karşılaştığımız zorluklarda elimizi tutan sayın hocama her zaman minnettarım. Yetişmemizde onca emeği olan kıymetli hocama geçirdiğim trafik kazası nedeniyle oluşan sağlık problemlerim nedeniyle bu anlamlı armağanda eser sunamamanın tarifsiz üzüntüsünü yaşıyorum. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin ve bizlerin bugüne gelmesinde kurucu dekanımızın üstün gayret ve emekleri yadsınamaz bir gerçektir. Bu bağlamda üzerimizde emeği olan hocama haddim olmayarak bu yazıyı kaleme almak istedim.

Fatih hocam, akademik başarılarının yanı sıra özel hayatında sevilen ve insanların takdir ettiği örnek bir şahsiyettir. Kendisi mütevazı, şefkatli, babacan ve hoşgörülüdür. Hocamın en takdir ettiğim özellikleri arasında adil, vicdanlı ve dürüst olması yer almaktadır. Sayın hocamın keskin zekâsı ve hafızası, her işini layıkıyla yapmak isteyen mükemmeliyetçiliği ile birleşince yaptığı her işte farkını ortaya koymuştur.

10 yılı aşan dönemde, hocamla bazı anılarım var ki ömür boyu unutamayacağım nitelikte. Adaylar arasında birinci olduğum doktora giriş sınavı sonrasında beni arayıp 'seninle iftihar ettim çok başarılıydın' demesi sonrasında sevincimden göz yaşlarım süzölmüştü. Yine sırf kendimi geliştireyim diye bana ders anlattırması, derse katılıp notlar alarak nasıl daha iyi anlatacağıma ilişkin tavsiyeler vermesi de unutamadığım hatıralar arasında yer almaktadır. Hocamızın kullandığı atasözlerinden biridir 'Yağız at yemini kendi arttırır'. Her ne kadar şimdiye kadar yağız bir at olamadıysak da bir dersin

* Arş. Gör., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ABD.

sonunda hocamızın ağzından ‘ders anlatışımı çok beğendiğini’ duymak benim için tarifsiz bir mutluluktur. Hocamın sanata olan sevgisinin bizi birbirimize yakınlaştıran değerler arasında olduğunu düşünmüşümdür. Hocamızın desteğiyle fakültede araştırma görevlileri arasında şefliğini üstlendiğim bir koro kurulmuş ve mezuniyet töreninde de korumuz eserler icra edilmiştir. Öne çıkan yönlerimizi ve özgüvenimizi geliştirmek için hocamızın yaptıklarını bu bağlamda oldukça değerli buluyorum.

Çoğu ünlü ressamın kadri kıymeti ölünce anlaşılmış, eserleri ancak o zaman keşfedilebilmiştir. Fakültemizin kuruluşunda büyük emeği olan hocamıza görevi sırasında böyle bir armağanın çıkarılmasında emeği olanlara teşekkürümü sunarken, değerli hocama da uzun ve sağlıklı ömürler diliyorum.

FATİH HOCAMA TEŞEKKÜRLERİMLE

Arş. Gör. M. Zahid YENER*

07.09.2012 Cuma günü, o zamanlar Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nin Etlük'te bulunan lise binasından hallice yerleşkesine kayıt için gittiğimde Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. M. Fatih UŞAN ile ilk kez tanışmıştım. Hocamın heyecanı her halinden belliydi. Kayıt için gelen herkesle tek tek tanışmıştı. O zamanlar nereye geldiğim ve kimle tanıştığım hakkında çok da fikrim yoktu açıkçası. Üniversite kayıtlarını yapan diğer üniversitelerdeki arkadaşlarımla konuştuğumda, hiçbirinin kayıt esnasında fakülte dekanı ile tanışmadığını öğrendiğimde Fatih Hocama büyük sevgi ve saygı duymuştum. Hazırlık yıllarında öğrencileri bahçede gördüğünde tek tek sorar, hukuk fakültesi öğrencisi ile karşılaştığında ise büyük bir heyecanla hazırlığı bir an önce bitirip fakülteye başlamamız hususunda bize tavsiyeler verirdi.

2013 yılının sonbaharında nihayet fakülte'deki eğitimimize başlıyorduk. Cinnah'ta bulunan fakülte binasına geldiğimizde çoğumuz bir miktar şaşkındık. Bir devlet kurumunun binası eldeki imkânlar dahilinde üniversiteye çevrilmeye çalışılmıştı. Bu şaşkınlık ile eğitim öğretime başladık. Fiziki imkânlarımız bugün üniversitemizin sahip olduğu imkânlardan çok uzaktı. Ancak fiziki imkânsızlıklar ben ve arkadaş çevrem açısından pek de önemli değildi. Zira Fatih Hocamın önderliğindeki fakültenin akademik kadrosu ile tam bir aile ortamımız vardı. Cinnah'ın o küçük bahçesinde biz otururken Fatih Hoca oralardan geçiyorsa muhakkak bizim olduğumuz tarafa gelir, bir eksiğimizin ya da sorununuzun olup olmadığını sorardı. Kendisi de fiziki yetersizliğimizin farkında idi ve bunu dile getirirdi. Bunun üzerine de önemli olanın bina değil, binanın içindekiler olduğunu bize her defasında söylerdi. Bunun anlamını yıllar içerisinde anlamaktayız. Orada geçen günlere duyduğum/duyduğumuz özlem, her fırsatta hem benim hem de arkadaşlarım tarafından dile getirilir. O kadar imkânsızlığın içerisinde o günler hâlen hoş bir

* Arş. Gör., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk ABD.

şekilde hatırlanıyorsa, bunda Fatih Hocamın emekleri ve özverisi yadsınamaz bir gerçektir.

Cinnah yıllarımızda üniversite yaz şenlikleri düzenliyordu. Bundan mütevellit bütün personel orada görevlendirilmişti ve kantin kapalıydı. Arkadaşlarımla beraber dersten çıktığımızda, çay içememenin vermiş olduğu gerginlikle soluğu Fatih hocanın kapısında aldık. Yaklaşık on beş kişiyi kapıda görünce Fatih Hoca bizi hemen odasına aldı ve ne olduğunu sordu. Biz de kantinin kapalı olduğunu ve çay içemediğimizi söyledik. Bunun üzerine Fatih Hoca hepimize çay söylemiş ve yanında çikolata ikram ederek bizimle sohbet etmişti. Bir hukuk fakültesi dekanı, çoğu için bu gereksiz olayda bile öğrencilerine her zamanki gibi babacan tavrı ile yaklaşmıştı. Fatih Hocamız her şeyden önce öğrencileri için ulaşılabilir biriydi. Bunun ne kadar önemli olduğunu yıllar içerisinde diğer üniversiteler ile de karşılaştırarak idrak ettik.

Cinnah'ta o zamanlar ufak bir çalışma salonu vardı. Orada çalışmak için yer bulmak imkânsıza yakındı. Bizler o zaman vize ve finallere çalışmak için Enstitü binasındaki derslikleri kullanıyorduk. Bir akşam dersten sonra yine çalışmaya giderken Fatih Hoca bizi görmüş ve takip etmişti. Enstitü binasında bizi tabiri caizse basmış ve ne yaptığımızı sormuştu. Biz de çalışacak yerimizin olmadığından bahisle burayı çalışmak için kullandığımızı söylediğimizde Fatih Hoca çok mutlu olmuştu. Hatta üzerine “biri size laf ederse, benim haberimin olduğunu söyleyin. Sizin burada çalışmanızla sorunu olan gelsin beni bulsun” diye de eklemişti. Hoca, öğrencilerine güvenilir ve sorunlarını kendi sorunuymuş gibi ele alarak, bunları makul şekilde çözmek için elinden geleni yapardı.

2017 yılında mezun olduktan sonra aynı yıl yüksekisans eğitimime başladım. Ders döneminde akademik olarak Fatih Hocamdan çok şey öğrendim. Aynı zamanda akademisyen olma yolunda kendisinden çok şey öğrendiğim Fatih Hocamın yol göstericiliği ve yardımları karşısında müteşekkirim.

Fatih Hocam aynı zamanda benim yüksekisanssta tez babam olarak danışmanlığımı yürüttü. O süreç boyunca bana yol göstermesi, öğreticiliği, adeta bir baba-oğul ilişkisi içerisinde bana yardımcı olması, akademik anlamda beni eğitmesi ve daha birçok şey için hocama çok teşekkür ederim. Yine yüksekisans tezimi yazarken Almanya'ya gitmem hususunda beni

cesaretlendirmesi ve gitmem hususunda yardım etmesi benim için çok önemliydi. Bir öğretim elamanının yurt dışına gönderilmesi hususunda hiçbir zaman zorluk çıkarmaz; aksine herkesin bu tecrübeyi yaşaması ve bu tecrübe ile vatana-millete daha iyi hizmet etmesi bilinci ile hepimizin yurt dışına gitme konusundaki en büyük destekçimizdi.

Son olarak hem öğrenci hem de araştırma görevlisi olarak yer aldığım üniversitede bulunduğum süre içerisinde yeri geldiğinde hocalığı, yeri geldiğinde arkadaşlığı ve yeri geldiğinde babalığı için hocama sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

SAYGIDEĞER HOCAM PROF. DR. M. FATİH UŞAN'A

Mehmet ŞAHBALI*

Fatih Hocamla 9 yıla yakın çalıştım. Daha ilk günden itibaren hızlı bir temponun içinde buldum kendimi. O, gece gündüz demeksizin kurucu dekanı olduğu fakültenin gelebileceği en iyi yere gelmesi için çalışıyordu. 10 yıl sonra Dekanlık görevini devrettiğinde eminim kendisinin deyimiyle pek çok konuda “takip eden değil takip edilen fakülte olduk” ve sayısız başarılarla imza attık. Mesai mefhumunu unutarak o kadar çok çalışırdı ki “Hocam bugünlerin yarınları da var. Sağlığınıza ve çocuklarla ilişkilerinize dikkat edin” derdim. Fakat eminim ki çok da önemsemezdi. Çünkü son zamanlarda “senin dediğin daha doğruymuş, Şahbalı” demesinden anlıyorum.

Çoğu zaman kendisi “Ya Rabbi beni iyi insanlarla karşılatır diye çok dua ettim ve de kabul olunduğunu görüyorum” demiştir.

O, Anadolu insanının kendisine yetki verildiğinde neler yapacağını göstermek için garazsız ivazsız bir şekilde çalışmıştır. Bunun için öğretim üyesi arayışında idi. Bir hoca hakkında eğer olumlu şeyler duyarsa ne yapar ne eder onunla irtibat kurar, kadromuza katmak için elinden geleni yapardı. Bununla ilgili olarak, pek çok kişiye mektuplar yazdığını bizzat biliyorum. Araştırma görevlisi olarak atanmaya hak kazananlarla bizzat ilgilenir onlara bir Dekan gibi değil baba gibi nasihatlerde bulunurdu. Mutlaka özgür, vatanına ve milletine faydalı bireyler olmalarının önemine işaret eder akıllarını başkalarına kiraya vermemelerini tembihlerdi.

Hocamla ilişkimiz Dekan - Fakülte Sekreteri ilişkisinin ötesindeydi. Geceleri 2 - 3 lerde yazıştığımızı hatırlıyorum. Bu saatte de görüşülür mü diye hiç aklıma gelmedi, çünkü unuturum belki deyip yazardı. Cinnah'taki yerleşkemizde iken başbakanlık binası, tarım bakanlığı binası, Etlik'teki bazı binaların fakültemize devri için çok çalıştığını biliyorum. Bunlardan ikisi için muvaffak olabildik; biri Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun binası

* Fakülte Sekreteri, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi.

ile BOTAŞ'a ait olan bina. Bu binaları ikili ilişkilerini kullanarak üniversitemize / fakültemize kazandırmıştır.

İlk mezunlarımızı 15 Temmuz 2016 tarihinde düzenlediğimiz mezuniyet töreniyle Çubuk yerleşkemizde öğrencilerimiz, velilerimiz, hocalarımız ve o dönemki iki bakanla yaptık. Benim için o mezuniyetin önemi, belki de Türkiye'de ilk defa mezunlarımıza mezuniyet töreninde gerçek diplomalarını vermektir. Ondan sonraki hiçbir mezuniyetimizde bunu yapamadık. Tabii ki o günün en unutulmaz yanı ise FETÖ'nün hain darbe girişimi idi. Çok şükür ki bu aziz millet buna pabuç bırakmadı ve bundan sonra da asla bırakmayacaktır. Etlikteki hain terör örgütüne ait olan Turgut Özal Üniversitesinin bu yerleşkesinin bize tahsis edilmesi için de çok uğraştı. 2016 yılından beri bu yerleşkede eğitim ve öğretim faaliyetlerimize devam etmekteyiz.

Hocamız cömert, vefakâr, duygusal, kızsız bile gönül almasını bilen, insana değer veren ve yaptıklarının bir gün mutlaka karşılığı olduğunu inanan bir insandır

Fatih Hocam herhangi bir iş yapmadan önce mutlaka ilgili kişilerle istişare eder ondan sonra karar verirdi. Bu kişiler yerine göre akademisyen, dekan yardımcısı veya çaycı bir arkadaş da olabiliyordu.

Velhasıl söylenecek çok şey var, fakat Fatih hocam gibi bir hoca, kardeş ve dost ile çalışmak benim için gerçekten bir nimet idi. Kendisiyle acı tatlı pek çok anımız oldu. İyi ki varsınız ve iyi ki benim dostumsunuz. Canım hocam yolunuz açık olsun. Rabbim size ve ailenize sağlıklı, huzurlu, mutlu, hayırlı uzun bir ömür versin. Dareyn saadetleri dilerim.

MEMLEKET SEVDALISI

Melek UŞAN*

Acizane Fatih beyin eşiyim ben, Melek UŞAN. İki kız ve bir erkek evladımız var. Aslında buna bir dördüncüsünü de eklemek gerekir: AYBÜ HUKUK FAKÜLTESİ.

Benden Armağan için, yazı yazmam istendiğinde, hem güzel anılar canlandı içimde, hem de zor günler geçti gözlerimin önünden. Bazen hüznümlendiğim, bazen yalnız kaldığım, bazen de çocuklarımın çoğu sorunları ile tek başına ilgilenmek zorunda olduğum, koca bir 10 yıl, şöyle bir akıp geçiverdi. Hem güzel, hem başarılı hem de zorlu geçen on yılın çok kısacık bir özetini bulacaksınız bu yazdıklarımında.

Fatih Beyin akademik hayatı Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesinde başlamış. Konya Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesinde araştırma görevlisi iken 1996 yılı Haziran ayında evlendik. 2011 yılında, yeni açılacak bir Üniversitenin dekanı olarak atanması haberi ile Ankara yolculuğu başlamış oldu.

Ankara yolculuğunun başlaması ile ben eşimi, çocuklar da babalarını yeteri kadar göremez olmuştu. Hepimiz açısından katlanmamız gereken sıkıntılar ve yapmamız gereken fedakarlıklar baş gösterdi. Ama içime bir nebze de olsa su serpen şey vardı ki; O da Fatih beyin hep gerçekleştirmek istediği idealleri, hayalleri... Bu vesile ile ve bu görevle O, ideallerini, hayallerini hayata geçirme fırsatı bulabilecekti, inşallah. Bu sevinilecek bir şeydi. Çünkü eşiniz mutlu olursa, siz de mutlu olursunuz. Başka bir şehre taşınma, bilinmeyen bir ortam, yeni bir çevre. Bu düşünceler bizi endişelendirse de, hayal ve idealleri ile yaşayan eşinizin, başarıya öyküsünü hissederek, yani sonu baştan görerek, ailemizle ve çocuklarımızla istişaremizle de bu işe hep birlikte evet diyerek, yola koyulduk. Böylece hepimiz için yeni bir serüven başlamış oldu.

* Meslek Dersleri Uzman Öğretmeni, Ümitköy Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi, Prof. Dr. M. Fatih UŞAN'ın Eşi.

Fatih beyin en büyük ideali, memleketine faydalı olmak ve Anadolu insanlarına imkân verilirse, kaliteli öğrenciler, liyakatli akademisyenler yetiştirmektir. Tabiri caizse karınca misali, su taşımaktı yangına...

Zemin, hazırlanmıştı. 2011 yılında eğitim öğretim faaliyetlerine başlayan Fakültede kurucu dekan olarak göreve başlamıştı. Gece gündüz Fakültenin ve birlikte çalıştığı ekip arkadaşlarının işlerini kolaylaştırmak için hep gayret sarf etti. Türkiye'nin doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine kadar farklı üniversitelerdeki, hocaları ve genç akademisyen adaylarını, Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde toplamak için çok çaba sarf etti. Gece rüyalarında, gündüz hayallerinde hep daha iyi nasıl olabiliriz, ben değil, biz bilincini hem asistanlarına hem hocalarına hem de idari personele aktarmaya gayret gösterdi. Böylece, onların, o dönemde kalplerine misafir oldu diye düşünüyorum. Bir dekan, bir yönetici değil de bir büyük, bir abi, belki de bir baba olarak yaklaştı hep onlara. Asistanlarının makul isteklerini yapmaktan hep zevk aldı, bu anlamda yorulmak bilmeksizin hep çaba gösterdi. Gece gündüz demeden kâh sorunları için, kâh akademik çalışmalarına destek vermek için gayret etti.

Doğrusunu söylemem gerekirse, ben ve çocuklarım bu durumu kıskanmıyorduk, diyemem. Ama karşımda memleket sevdalısı eşimi görünce, çocuklarım da memleket sevdalısı babalarını görünce, bu durum kıskançlık değil, imrenmek, gıpta etmek olarak bizde tezahür etmişti.

Bu arada eşimin iki duasına çok kez kulak misafiri olmuşumdur. "Allah'ım! Fakültemiz için uygun bir bina bulalım, Allah'ım! Beni iyi insanlarla karşılaştırsın, onlarla çalışayım". Bu iki duanın kabul olduğunu, yaşananlarla beraber görmüş oldum.

Ankara'ya geldiğimizden beri, eşimin evde Fakülte ile ilgili, gündeme getirdiği iki önemli konu vardı. Biri Fakülte binasının yokluğuydu. Henüz Üniversitenin kampüs alanı belli olmuşsa da binalar tamamlanıncaya kadar bir yer bulmak gerekli idi. İkincisi ise öğretim kadrosunun oluşturulmasıydı. Hatta öyle ki bina yokluğu meselesi, Başbakan'a (şimdi Cumhurbaşkanımıza) yazılan bir mektuba bile konu olmuştu. Külliye'nin yapım aşaması sonrası Başbakanlık binasının akıbeti ile ilgili basın yayın organlarında haberler geçerken, Fatih Bey, sayın Başbakan'dan, Kızılay'daki Başbakanlık binasını, uygun bulunmaması halinde ise, Bakanlıklarda yer alan eski Orman Bakanlığı binasını istemişti.

Mektup denilince, eşimin bir gece yarısı doktorasını yurt dışında tamamlamış ve İstanbul'da görevine devam edecek bir akademisyene yazdığı mektubu da hatırlıyorum. Ancak bu sefer mektup karşılığını buldu, hocayı ikna etmişti. Kısa bir zaman sonra da Ankara'ya atama için uğraşıldı, nihayet işler halloldu, hoca da evini Ankara'ya taşıdı.

Fatih beyin hayallerinden başka bir diğeri de ilk 1.000 içerisinde yer alan öğrencilerin tercih ettiği bir Fakülte oluşturmaktı. Çok şükür, kısa bir zaman sonra ilk 1.000 içerisinde yer alan bir öğrenci Fakülteyi kazandı ve kayıt yaptırdı. Allah, kendisine bu ideali henüz dekanlık görevi devam ederken gerçekleştirmeyi de nasip etti.

Unutamadığım hadiselerden bir diğeri de küçük kızımın yaşadıkları bir diyalogdur. Ankara'ya geldiğimiz ilk yıl, (2011, Fakültenin kurulduğu yıl öğrenci alınacaktı), eşimi bir arkadaşı telefonla aramıştı. Çocuğu hukuk fakültesinde okumak, o da Fakülte hakkında bilgi almak istiyordu. Eşim burada bir kısmını anlatmaya çalıştığım ideal ve hayallerinden bahsetmişti. Kızım Zeynep Rana, telefon kapandıktan sonra dedi ki, "Baba, birçok şeyden bahsettin, acaba biz Fakülteyi tercih edecek olsaydık, bize de burayı önerir miydin?" Fatih beyin bu soruya cevap veremediğini, koltukta bir süre oturup kaldığını gördüm. Evet, düşünce, ideal ve hayaller vardı ve hepsi de güzeldi, ama daha ortada hiçbir şey de yoktu. Hoca yoktu, bina yoktu, mekân yoktu, fakat idealler vardı. Çok şükür, dekanlık süresi boyunca her şey yoluna girdi.

Hafızama kazınan olaylardan biri de darbe teşebbüsü ve sonrası yaşananlardır. Fakültenin ilk mezuniyet töreni 15 Temmuz 2016 Cuma günü yapıldı. Mezuniyet töreni çok güzel oldu. Ancak o gece hain darbe teşebbüsü ile karşılaştık, ama darbeciler emellerine ulaşamadılar. Törene şimdi olduğu gibi, o dönem de Adalet Bakanı olan Sn. Bekir BOZDAĞ da katılmıştı. 15 Temmuz ülkemiz için unutulmayacak bir zaman dilimi olmuşken, AYBÜ Hukuk Fakültesi açısından da ilk mezunlarını o gün verdiği çok önemli bir gün olarak hafızalarda yerini aldı. Oğlum Ahmet Taha 15 Temmuz'u; babasının, uzun süren toplantılarının olduğu ve bu yüzden eve geç saatlerde geldiği bir dönem olarak hatırlıyor. Öyle ki, oğlumuzun sünnet merasimi için yapılacak fotoğraf çekimine dahi, babası katılmadı. Benzer durum, idareci olması ve yoğunluğu

nedeniyle daha sonraki yıllarda büyük kızımız Beyzanur'un evlilik hazırlık sürecine de yansıdı.

Fatih beyin dekanlık dönemi ile ilgili şu hususları da sıralayabilirim. Fakülteyi tercih eden öğrencilere ödül verirken, bizzat kendi çocuğu o ödülü alıyormuş gibi sevinen, yapılan konferans ve sinema faaliyetlerinde daha iyi nasıl hissederim değil, hissettirim'i düşünen, motivasyon yemekleri ile akademik personel ve ailelerinin kaynaşmasını hedefleyen, dava yarışmalarında öğrencilerinin yanında olmasa bile kalben orada olan ve bizleri de o dava yarışmalarının içine sürükleyen bir süreçte buluyorduk kendimizi. O zamanlar 5, 6 yaşlarında olan oğlumuzun, hukuki terimlerini çok sık duyduğu için, onları çok güzel telaffuz ettiğini de söyleyebilirim.

Fakültede yapılan ve yapılacak olan tüm faaliyetler evimizde bizzat konuşulmuş ve konular bizimle de istişare edilmişti. Arabuluculuk faaliyetleri, dava yarışmaları ve çarşamba seminerleri. Çarşamba seminerleri, Fakültenin başından beri sürdürüle gelen bir geleneğin devamı olup, kendisinin çok önem verdiği bir etkinlikti. Kısa film yarışmaları düzenlendiğinde, biz de ailecek tüm filmleri izleyerek, AYBÜ Hukuk Fakültesinin içine dahil olmuştuk. Yine tüm öğrenciler ve Fakülte personeli ve ailelerinin içinde yer aldığı film gösterileri de hafızamda kalanlardan. Aslında ben ve çocuklarım, belki fiziki olarak Fakültede değildik, ama manen hep Fakülte bizimle beraberdi. Zira Fatih Bey için AYBÜ Hukuk, her şeyden öte, her şeyin üstünde bir konumdaydı.

Kısacası eşimin Fakültede verdiği ve bizim de çok iyi bildiğimiz ve ezberlediğimiz mesaj, "Hukukun üstünlüğünü özümsemiş, hakkaniyetli ve adaletli hukukçular yetiştirmek"ti. O'na göre hukuk, daha doğrusu hukukçuluk çok önemliydi. Hukukçunun da hakkaniyetli ve adil olması gerekiyordu. Dekanlık yaptığı süre boyunca, bu hedefe ve bu hayale ulaşmak için elinden geleni fazlasıyla yapmaya çalıştı. Allah da kendisine yardım etti, on yılı aşkın süren dekanlığı döneminde birçok iyi işe imza attı. Arkamıza baktığımızda, yapılan fedakarlığın güzel sonuçlarını görmek ve bir Fakültenin doğuşuna ve gelişmesine şahit olmak, hepimizi çok mutlu etti ve ediyor.

AYBÜ Hukuk Fakültesinin bu duruma gelmesinde emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum, yolları açık olsun.

KADER GAYRETE AŞIKTIR

Beyzanur AKDERE*

Her şeyden önce, konuya dair yazacaklarım, hislerim ve düşüncelerim zihnimin bir köşesinde net olsa da yazıya nasıl başlamam gerektiği konusunda epey düşündüğümü belirtmek istiyorum. Beni bu yazıyı daha evvel yazmaktan alıkoyan ve bir süredir ertelememe sebep olan şeyin ne olduğunu düşündüğümde ise, bu yazının konusunu oluşturan döneme dair hislerimin epey yoğun olmasının onları yazıya dökmemi zorlaştırdığı sonucuna ulaştım. Henüz ortaokuldan yeni mezun olmuştum ki Ankara'ya taşınacağımız ve babamın Ankara'da yeni kurulacak bir üniversitede kurucu dekan olarak göreve başlayacağı belli olmuştu. Aslına bakarsanız bu çok beklenmedik ve birden karşı karşıya kaldığımız bir gelişme de değildi. Çok küçük yaşlardan itibaren babamın hayallerinde ve mesleğine ilişkin ideallerinin bir bölümünde, doğduğu şehir olan Ankara'ya dönüş yaparak hedeflerini orada gerçekleştirmenin yattığını biliyorduk. Geleceğe dönük bir plan olarak zikredilen bu niyet ise, 2011 yılının yazında artık Konya'da yaşamayacağımızı kesinleştiren bir gerçeğe dönüşüvermişti. Ankara'da bizi nasıl bir hayat bekliyor, oraya alışabilecek miyiz, nasıl bir liseye gideceğim, Konya'daki arkadaşlarımla bir daha görüşebilecek miyim gibi sorular zihnimi meşgul ederken, yaşımın gereği biraz fazla duygusallaşmış, hatta bir süreliğine Ankara'ya taşınmamıza sebep olduğu için babama mesafe koymuştum. Nitekim Konya'daki evimizin satılacağı kesinleştiğinde ise anne-babama satmamaları konusunda direterek üniversiteyi Konya'da, o evde arkadaşlarımla birlikte kalarak okumak istediğimi söyleyecek kadar da ileri gitmiştim. Neyse ki bu buhranlı dönem Ankara'daki liseme ve arkadaşlarıma alışmış olmamla birlikte etkisini azaltarak sona erdi. Artık Ankara'ya nispeten alışmış da olsak, babamızı Konya'da geçirdiğimiz günlere nazaran daha az gördüğümüz bir dönem de bizim için başlamış oldu.

* Uzman Klinik Psikolog, Prof. Dr. M. Fatih UŞAN'ın Kızı.

Yeni olan her şeyin, beraberinde getirdiği çeşitli zorluklarla beraber, aslında nasıl gelişeceğini ve dönüşeceğini gözlemleyebilmek noktasında da çok heyecan verici olduğunu fark ederek ailecek babamın mücadelesine ortak olmayı seçmiştik. Üniversitenin kurulacağı ilk yıldır. Acaba nasıl bir binası olacaktı, ilk yıl yeterince tanıtım yapılabilecek miydi, öğrencilerin tercih etmesi için neler yapılabilirdi, şartlar nasıl daha elverişli hale getirilebilirdi gibi birçok konuyu evde tartışıyor, babamın bizimle istişare etmesinin bizi onurlandırmasının yanı sıra, sorunlarına çözümler aramak bizi de AYBÜ Hukuk ailesinin bir parçası gibi hissettiriyordu. Nitekim, Muhammed Fatih Uşan için AYBÜ Hukuk'un önemi çok büyüktü. Bunu, onu tanıyıp da onaylamayacak bir kişi bile olduğunu sanmıyorum. Gece gündüz demeden çalıştığına (fiziken çalışmadığı vakitlerde bile zihnen sürekli çalıştığına) evde biz şahit olsak da onu tanıyan diğer insanların da aksini düşünmeyecek kadar onu üniversite ile özdeşleştirdiğini görür olmuştuk. Bu durumu, birçok sefer üniversitenin düzenlediği iftar, ödül töreni ve mezuniyet gibi etkinliklerde asistanlarından “Fatih Hoca hiç uyumuyor mu, gecenin bir vakti gruba üniversitenin meseleleri ile ilgili mesajlar atıyor, gece gündüz başka bir şey düşünmüyor herhalde.” gibi cümleler duyarak tecrübe etmiştik.

Hiç şüphesiz bir insanın hayatta peşinden gitmek için elinden gelenin fazlasını yapma amacıyla çabalamaya karar verdiği hedef ve ideallerinin olması, onu hayata bağlayan ve yaşamın her günü çabasını diri tutan en önemli motivasyon kaynağı olarak kabul edilebilir. AYBÜ Hukuk Fakültesi, babam için elinden gelenin fazlasını yapmaya gayret ettiği ve onu daha iyi bir noktaya getirebilmek için gece gündüz çalıştığı idealiydi. Yaşımız ilerledikçe meselenin babamız açısından ciddiyetini kavlıyor, hakkaniyetli ve adaletli hukukçular yetiştirmeyi kendisine şiar edinmiş bir babanın evladı olduğumuz için gurur duyuyorduk. Evet bizimle geçirdiği vakitler azalmıştı fakat bir yandan da içinde bulunduğumuz durumda bize çok kıymetli bir ders veriyordu. “İnanıldığın şeyin uğrunda elinden geleni yapmaktan geri durma, sen elinden geleni yap ki sonra tevekkül edebilecek yüzün olsun”. Allah’a şükür ki 10 yıllık süreçte verdiği emeklerinin ve fedakarlıklarının karşılığını gördüğü birçok işe imza atmak nasip oldu. Mücadelesine belki de en yakından şahitlik edenlerden biri olarak inanıyorum ki kurucu dekanlık görevinden ayrılırken arkasında hedeflediği gibi hoş bir sadâ bırakabilirdi. Sadece bu bile onu örnek almam için yeterli bir

sebeptir. Başta, bir gaye uğruna hareket etmenin hayatı ne denli anlamlı bir hale getirdiğini bize uygulamalı olarak öğrettiği için kendisine, daha sonra ise bu yolda onun yanında olan ve olmayan bizlere acı ve tatlı tecrübeler yaşatan herkese teşekkürü borç bilirim. Nihayetinde acı ya da tatlı her tecrübeden insan dersler çıkarıyor. Allah, kendi rızasını gözeterek çalışan, zorlaştırmayıp kolaylaştıran, müjdeleyip nefret ettirmeyen insanların emeklerinin karşılığını iki cihanda da versin inşallah.

BABAM

Zeynep Rana UŞAN*

Eminim herkesin AYBÜ'nün kuruluşu için farklı bir hikayesi vardır. Benim hikayemin başrolünde de babam var: M. Fatih Uşan. AYBÜ'nün kuruluşu ilk zamanlar benim için farklı bir şehre taşınmak demektir. Babam her zaman olduğu gibi herhangi bir karar almadan önce hepimizle tek tek konuşup düşüncelerimizi sordu. Babamın kurucu dekan olmasıyla doğup büyüdüğüm Konya'yı bırakıp Ankara'ya taşınacaktık. O zamanlar bunun biraz da korkutucu bir karar olduğunu hatırlıyorum. Ama babamın Ankara'ya dönme isteği ve kurucu dekan olarak gerçekleştirmek istediği hayalleri, onun için benim de heyecanlanmama sebep olmuştu.

Haliyle babam bu Fakültede her şeye sıfırdan başlamıştı. Bu yüzden yapılacak çok iş vardı. Her zaman Fakülte hakkında fikirlerle gelir, daha iyisini nasıl yaparım sorusunu cevaplamaya çalışırdı. Bu düşünme, yalnızca okuldayken de bitmez, aile yaşantımızda da yer bulmuştu. Çünkü eve iş getirmek babamın en önemli özelliklerinden biriydi. Her şeyi fazlasıyla düşünür, üstünde başkalarının da düşünmesi için de onların fikirlerini sormaktan kaçınmazdı. Çoğu zaman Fakülte, akşam yemeklerimizin konusu olur, sohbetlerimiz Fakülte üzerinden şekillenirdi. Bu sohbetler öylesine yapılan sohbetlerden değildi. Babam her şeyden önce bizi dinlerdi. Ortaya atılan her fikri değerlendirir, mantığına uydurduklarını da hemen gerçekleştirmeye çalışırdı.

Babam, duygularını saklamakta hiç iyi değildir. Aklından ne geçtiğini yüzünden anlayabilirsiniz. Bu yüzden okuldan eve üzgün geldiğinde, biz de okulda bir şeylerin yolunda olmadığını anlardık. Bazen konuyu bize açardı bazen de açmazdı ama onu tanıyan herhangi bir kişinin de tahmin edebileceği gibi, problemi çözene kadar rahat uyumazdı. Gerek okulda gerek evde o sorun üzerine düşünür en mantıklı çözümü bulmaya çalışırdı. Zaten iş anlayışı hiçbir zaman mesai saatleriyle tanımlanmamıştı. Bunun sebebi de sahip olduğu

* Bilkent Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, 4. Sınıf Öğrencisi, Prof. Dr. M. Fatih UŞAN'ın Kızı.

görevleri prestij meselesi olarak değil, memleket meselesi olarak görür, layıkıyla yerine getirmediğinden emin olmazsa, içi rahat etmezdi. Buna rağmen hiçbir sorumluluktan kaçmadı. Nitekim başlangıçta Fakültenin problemlerine cevap arayan babamın görev tanımına, rektör yardımcılığı görevinden sonra bir de Üniversitenin problemleri katıldı.

Babam, inandığı her şey için çabalayan ve en önemlisi inandığı insanlar için hep daha fazlasını yapan bir insan olmuştur. Öyle ya bir şeye gerçekten inanıyorsanız karşınızdaki insanları inandırmanız çok daha kolaydır, derler. Babamın Fakülteye olan inancı da etrafındaki herkesi inandırmaya yetti. Daha elinde hiçbir şey olmadan büyük hayalleri vardı. Nitekim Fakülte birçok insan için kısa süreli bir yer olsa da babam için her zaman daha büyük anlamlar taşıdı.

Görevi boyunca babamın kapısı herkese açıldı. İdarecilerin ulaşılabilir olması gerektiğine inanırdı. Bunun en güzel örneğini üniversitede okurken bir arkadaş grubunda şahit olduğum diyalogu aktararak verebilirim: Arkadaşlarımdan biri, okuldaki bir hocasının kendisine randevu vermediğinden dolayı yaşadığı bir problemi anlatıyordu. Bu sırada içlerinden babamın dekan olduğunu bilmeyen bir arkadaşım “Biliyor musunuz, Yıldırım Beyazıt’ta dekanın odasına gidip çay içiyorlarmış” deyip, AYBÜ Hukuk’ta okuyan bir arkadaşının anısını anlattığında, şaşırıldığımı söyleyemeyeceğim. Çünkü babam, ulaşılmaz olmaya çalışan idarecilerden hiçbir zaman olmadı. Öyle ki kim olursa olsun okul hakkındaki bir telefonu, haftanın yedi gününün her saatinde açardı.

Babam her zaman yeni bir projeye gelirdi. Fakülte adına düzenlediği, çoğunlukla birlikte gittiğimiz iftar sofraları ve sinema etkinlikleri bizim için de Fakülteye açılan bir pencereydi aslında. Gün boyu vakit geçirdiği ortam hakkında bir şeyler öğrenmek, yer yer de akşam yemeklerimize konu olan insanlarla tanışmak, bizim için çok farklı bir deneyimdi. Bu geceler babam için ayrı bir heyecan sebebiydi, çünkü kendisi üniversitenin yalnızca klasik ders-okul sisteminden ibaret olmaması gerektiğine inanıyordu. Sinema gecelerinde izlenecek filmleri her zaman önceden araştırır, seçerken de bizim görüşlerimizi duymak isterdi. Bu etkinlikleri daha ilgi çekici yapmak ve katılımı artırmak için de, yeni fikirler peşinde koşardı.

AYBÜ Hukuk Fakóltesi babam için, babam da AYBÜ Hukuk Fakóltesi için çok değerli kanaatimce.

Babam, Fakóltenin başarısını kendi başarısı gibi özümsemesine rağmen, bu başarılarda emeği ve payı olan kimseyi atlamadan hepsini tebrik eder, hakkı olana hakkını verirdi. Çoğu zaman çıkış noktasını bildiğimiz, başta yalnızca babamın fikirleri olarak başlayan şeylerin, hayata gelip AYBÜ Hukuk Fakóltesini oluşturduğuna en yakından şahit olmak, bu macerayı en ön sıradan izleyen biz ailemiz için hem gurur kaynağı hem de çok güzel bir tecrübe oldu.

Son olarak Şunu da eklemem gerekir ki, babamın bu macerasına şahit olmak, benim de onun izlediği yolu seçmeme, hukuk fakóltesi öğrencisi olmama sebep olmuştur.